

glasilo

Občine Šempeter-Vrtojba

December 2015

**50. obletnica Osnovne šole
Ivana Roba Šempeter pri Gorici**

Boreljada 2015

Odprtje čistilne naprave v Vrtojbi

Foto: Valentin Casarsa

ZIMA 2015

Spoštovane občanke in občani!

Foto: Blaž Erztac

December je tu in lučke, ki smo jih prižgali, že naznanjajo, da so praznični dnevi pred vrati. V pričakovanju bližajočih se praznikov seveda med drugim razmišljamo tudi o iztekajočem se letu. Kakšno leto je bilo, si bo moral vsak od nas odgovoriti sam. Sebi in predvsem vam, spoštovane občanke in občani, pa bom potrdil, da je bilo leto, ki se izteka, zelo pestro, včasih tudi težko, pa vendar kljub temu uspešno. Če se skupaj ozremo samo v zadnje letošnje tromesečje, mi boste gotovo pritrdili.

Največja naložba v občini, naložba v čistilno napravo, ki nas je v tem letu tudi najbolj zaposlovala, se izteka. Centralno čistilno napravo s pripadajočo kanalizacijsko infrastrukturo smo skupaj z Mestno občino Nova Gorica in Občino Miren-Kostanjevica dokončali in pred dobrim tednom tudi odprli. Začelo se je preizkusno obratovanje, ki bo predvidoma trajalo še celotno naslednje leto. Zaradi obveznosti ministrice za okolje in prostor, Irene Majcen, smo odprtje izvedli nekoliko na hitro, zato nameravamo v začetku naslednjega leta organizirati dan odprtih vrat, ki bo namenjen vam, da si boste lahko vsi, ki vas to zanima, novo pridobitev in njeno delovanje ogledali.

Dela so pri koncu tudi na kanalizacijskem sistemu. Prav gotovo bo potrebno še kje pospraviti gradbišče in zaključiti spremljajoča dela, ki smo jih dodatno naročili, da bi ulice ne ostale neurejene. Kljub temu pa bomo vse stroške projekta izgradnje čistilne naprave pokrili v letošnjem letu in s tem izpolnili še zadnji pogoj, da pridobimo že dodeljena nepovratna evropska in državna sredstva. Veseli me, da nismo prekoračili pogodbenih vrednosti del, kar bo prispevalo k temu, da stroški čiščenja odpadnih voda ne bodo previsoki.

Ob delih, ki tudi s tehničnega vidika niso bila enostavna, na srečo ni prišlo do večje nesreče. Vsem, ki živite v bližini gradbišč pa tudi ostalim, se zahvaljujem za vso potrpežljivost in sodelovanje tako z Občino kot izvajalci. Trudili smo se, da bi bila dela čim manj moteča in da bi bila izvedena ter dokončana tako, da bi v kar največji možni meri zadovoljili vse. V vseh ulicah, kjer smo prenavljali oz. dograjevali kanalizacijski sistem, smo prenovili tudi javni vodovod in priključke na kanalizacijski ter vodovodni sistem. Poleg tega smo dogradili še potrebno infrastrukturo za telekomunikacijske storitve, mestoma pa tudi električno omrežje. Ponekod smo na novo zgradili ali prenovili še javno

razsvetljavo, pločnike in ulice na novo asphaltirali.

Vse to seveda ni stalo malo, zato se je Občina za lastni delež pri naložbi zadolžila. Pomembno se mi zdi, da je bil projekt zasnovan tako, da občanom, razen urejanja priključkov po lastnih dvoriščih ali novih priključkov, ni bilo potrebno plačati ničesar. Na koncu pa bi rad spomnil na bistvo tega projekta in sicer, da odslej odpadnih voda ne spuščamo več nekontrolirano v vodotoke in Jadransko morje, ampak jih najprej očistimo. S priključevanjem gospodinjev na kanalizacijski sistem tudi v največji meri varujemo podtalnico na Vrtojbenkem polju, ki predstavlja pomembno zalogo pitne vode.

Poleg omenjene, gotovo največje naložbe, smo v občini v tem času postorili še veliko drugega. Tako smo začeli z urejanjem Športnega parka v Šempetru. Do sedaj zgrajeni površini sta se kot kaže, že zelo dobro prijeli pri uporabnikih. Z urejanjem nameravamo nadaljevati tudi v naslednjih letih, saj je želja in predlogov še kar nekaj.

Še naprej nameravamo skrbeti tudi za učinkovito rabo energije. V Vrtojbi smo tako z varčnimi zamenjali svetilke javne razsvetljave na Ulici 9. septembra. Prav tako smo svetilke zamenjali v telovadnici podružnične šole v Vrtojbi, ki smo jo energetske sanirali. Za prihodnja leta podobno sanacijo načrtujemo tudi za telovadnici in šolo v Šempetru ter za šempetrski zdravstveni dom.

V novembru smo skupaj z Mestno občino Nova Gorica objavili javni razpis za izvajanje javne službe mestnega potniškega prometa. V letošnjem letu smo to službo na novo zasnovali. Želeli smo, da bi bile vožnje avtobusov pogostejše in bolj prilagojene potrebam uporabnikov tako glede urnika kot poteka prog. Naša želja je, da bi tudi v bodoče obdržali brezplačen mestni avtobusni prevoz, vendar je to odvisno od prispelih ponudb za izvajanje te izbirne javne službe. Ko bomo poznali predvidene stroške, se bomo lahko odločili, na kakšen

način organizirati prevoze, da bi bili kar najbolj učinkoviti.

Potreb in iz njih izhajajočih projektov je znotraj občine veliko, zato je potrebna vsakoletna premišljena delitev proračunskih sredstev. Na zadnji letošnji seji občinskega sveta zato začnemo z obravnavo občinskega proračuna za leto 2016 in 2017. Čeprav časi niso rožnati, za naslednji leti ne predlagam zmanjševanja sredstev za utečene socialne, kulturne in športne programe. Kvaliteta teh programov je namreč dosegla zavidljivo raven in velikokrat smo lahko upravičeno ponosni na to, kar imamo. Verjamem, da se tudi v nadaljevanju, ne glede na precejšnjo težnjo po zmanjšanju proračunskih prihodkov in na povišanje obrokov za vračanje kreditov, ta raven ne bo zmanjšala. Še naprej pa bomo seveda stremeli k racionalni rabi sredstev na vseh področjih.

Spoštovani,

leto se preveša v zaton in napočil je čas prazničnega vzdušja, pričakovanja, zaključevanja starega, nastavljanja novega. Veselite se dobrih stvari, tiste manj dobre pa čim prej pozabite. Naj bo praznični december miren, čaroben in tih. Želim vam vesel božič, 26. decembra pa ponosno praznujmo dan samostojnosti in enotnosti. Naj bodo vaši prazniki in še posebej novo leto 2016 polni pozitivne energije, navdihov, spoznanj, lepote in miru. Srečno!

*Vaš župan
Milan Turk*

Uradne ure Občine Šempeter-Vrtojba:

Ponedeljek

8.00–12.00;

Sreda

8.00–12.00 in 14.00–16.30;

Petek

8.00–12.00.

Županove ure za občanke in občane so **vsako sredo** 15.00–17.00. Termin si rezervirajte v tajništvu
T: 05 335 10 00.

Sprejem vlog in informacije:

Ponedeljek, torek in četrtek

8.00–15.00;

Sreda

8.00–16.30;

Petek

8.00–14.00.

www.sempeter-vrtojba.si

Zaživel je šempetrski športni park

V sodobnem svetu je pomen rekreacije in zdravega načina življenja vse pomembnejši. Zato je tudi naložba v Športni park Šempeter pri Gorici več kot dobrodošla, kar potrjuje množica športnih navdušencev, ki novo pridobitev navdušeno koristijo.

Nogometno igrišče z umetno travo in kolesarski poligon za gravitacijske kolesarje, ki sta bila izvedena v prvi fazi, sta bila uradno odprta 10. oktobra 2015. Ob tej priložnosti je zbrane s kratkim nagovorom pozdravil župan Milan Turk, ki je skupaj z nogometnimi starostami iz občine prvi preizkusil novo zelenico. S tem je najnovejšo nogometno površino predal v uporabo nogometašem, ki so se ob zanimivih komentarjih Ervina Čurliča pomerili v krajšem nogometnem turnirju v organizaciji Avto karting kluba

Šempeter. V nadaljevanju so na novem kolesarskem poligonu svoje spretnosti pokazali člani Kolesarskega društva DEŠ-FLEŠ, ki

so progo najprej predstavili in nato še demonstrirali vožnjo po njej.

Prav poligon za gorske kolesarje je dobrodošla pridobitev za širši prostor, saj zanimanje za gorsko kolesarstvo v Sloveniji iz leta v leto narašča. Zaradi majhne ponudbe uradnih in zakonitih gorsko kolesarskih poti se kolesarji navadno poslužujejo pohodniških in poljskih poti. Ob tem na žalost kršijo zakone in ogrožajo varnost pohodnikov. Slednji je eden od pomembnejših razlogov, zakaj je ponudba zakonitega kolesarskega poligona nujno potrebna, hkrati pa dobrodošla turistična in športna pridobitev za našo občino.

Mateja Poljšak Furlan

Foto: Foto atelej Pavišić Zavavlav

Energetsko učinkovito sanirana telovadnica v Vrtojbi

Foto: Tomaz Nemec

14. oktobra 2015 je bila s priložnostno slovesnostjo, ki so jo oblikovali otroci iz vrtca - enote Sonček, učenci POŠ Vrtojba in Športni klub Prodance Šempeter, še uradno v uporabo predana energetsko učinkovito sanirana telovadnica podružnične šole Vrtojba. V okviru projekta je bila izvedena toplotna izolacija ovoja stavbe ter zamenjava kritine in vseh zunanjih oken ter vrat na šolski telovadnici. S tem so bili zmanjšani negativni vplivi na okolje in zmanjšana poraba energije za

ogrevanje. Po predvidevanjih bo s prenovo dosežen 76 % prihranek energije, kar letno znaša 10.000 EUR.

Spomnimo: Telovadnica v Vrtojbi ni zadostovala minimalnim zahtevam Pravilnika o učinkoviti rabi energije za stavbe. Zaradi tega se je Občina

Šempeter-Vrtojba odločila za energetsko sanacijo objekta in na javnem razpisu za izvajalca del izbrala GP Jarše, d. o. o. Pogodbena vrednost del je 184.379,83 EUR. Operacijo delno financira Evropska unija iz Kohezijskega sklada z nepovratnimi sredstvi v višini 85 % upravičenih stroškov operacije.

Dodatno je bila v telovadnici z varčnejšo zamenjana tudi razsvetljava, in sicer v okviru projekta Obnovljivi viri energije v primorskih občinah, ki je financiran iz sredstev Švicarskega prispevka in v projekt vključenih občin. S sredstvi iz proračuna pa je bilo v okolici telovadnice urejeno še odvodnjavanje. Vrtojbenska šola, ki je bila energetsko sanirana in prenovljena v lanskem letu, bo z vsemi naštetimi ureditvami imela bistveno bolj kakovostne pogoje za vzgojo in izobraževanje ter šport in rekreacijo.

Mateja Poljšak Furlan

Z odprtjem čistilne naprave v Vrtojbi zaključen projekt “Odvajanje in čiščenje odpadne vode v porečju Soče (CCN Nova Gorica)”

8. decembra je bil z odprtjem čistilne naprave v Vrtojbi tudi uradno zaključen projekt “Odvajanje in čiščenje odpadne vode v porečju Soče (CCN Nova Gorica)”. Gre za skupen projekt Mestne občine Nova Gorica, Občine Šempeter-Vrtojba in Občine Miren-Kostanjevica, v okviru katerega je bila zgrajena

nova Centralna čistilna naprava Nova Gorica s kapaciteto 50.500 PE (populacijskih enot) in kanalizacijsko omrežje skupne dolžine 19 km s pripadajočimi objekti v omenjenih treh občinah. S tem je na tem območju dosežena predpisana vsaj 95 % priključitev na javno kanalizacijo in na čistilno napravo.

Slavnostnega odprtja se je poleg županov vseh treh omenjenih občin, Milana Turka, Mateja Arčona in Mavricija Humarja, ter številnih gostov, udeležila tudi ministrica za okolje in prostor, Irena Majcen, ki

Zaključen projekt je bil pred uradnim odprtjem predstavljen na novinarski konferenci.

je zbrane slovesno nagovorila. Med drugim je poudarila, da čiščenje odplak ne prispeva le k ohranjanju narave, ampak tudi k temu, da se ljudje v svojem bivalnem okolju počutimo dobro. Vsi so se poleg tega strinjali, da se bo zaradi zmanjšanja pritiskov in vplivov odpadnih voda izboljšalo ekološko stanje voda, s tem pa se bodo odprle nove možnosti in priložnosti za rabo zdravih rečnih koridorjev Soče in Vipave za turizem, rekreacijo in omogočanje ponovne rabe prezrtih in degradiranih lokalnih virov.

Poslej čista voda tako pri nas kot v Italiji

Goriška je bila eno zadnjih urbanih območij v državi, ki ni imelo osrednje čistilne naprave. Sedaj si bodo oddahnili na obeh straneh meje: na naši strani, kjer so odplake in fekalije močno onesnaževale Vrtojbico in reko Vipavo, pa tudi v sosednji Italiji, kamor bo odslej tekel čist potok Koren. S pomočjo visoke in najsodobnejše razpoložljive tehnologije bo namreč čistilna naprava komunalne odplake prečistila tako, da bodo ponovno uporabne. *“Iz osrednje čistilne naprave v nekdanji gramoznici, poldrugi kilometer od sotočja Vrtojbice in Vipave, bo po prečiščevanju v več bazenih, filtraciji z ultrazvokom in pretokom skozi membrane pritekla neoporečna voda,”* pravi Mitja Gorjan, vodja gradnje iz družbe Vodovodi in kanalizacija Nova Gorica. *“Po izpustu iz čistilne naprave v tretjem bazenu bo voda kakovosti kopalne vode.”*

Največji projekt na Goriškem, financiran iz evropskih sredstev

Projekt “Odvajanje in čiščenje odpadne vode v porečju Soče (CCN Nova Gorica)” je v zadnjem času največji projekt na Goriškem, financiran iz evropskih sredstev. Njegova skupna vrednost znaša 41 milijonov EUR. Večji del so sredstva iz Kohezijskega sklada EU (28,7 milijona EUR oziroma dobrih 69 %), Republika Slovenija je prispevala 5 milijonov, sodelujoče občine pa so projekt sofinancirale v višini 7,5 milijona EUR. Gradnja čistilne naprave s spremljajočimi objekti je bila zaupana podjetjem Kolektor Koling, d. o. o., CPG d.d., Jadran, d. d., OTV Francija, Projekt, d. d., Grafist, d. o. o., Hidrotehnik, d. d., Euroinvest, d. o. o. in Adriaing, d. o. o.. Projekt je vodila družba Vodovodi in kanalizacija Nova Gorica, d. d., ki bo tudi upravljala novo Centralno čistilno napravo.

Čistilna naprava, za katero bodo investitorji uporabno dovoljenje pridobili šele po enem letu, ko bo končano preizkusno delovanje, naj bi zadostila potrebam čiščenja odpadne vode za nadaljnjih 30 let.

Mateja Poljšak Furlan

Razglašene najboljše inovacije 10. Slovenskega foruma inovacij

17. novembra 2015 se je s slavnostno razglasitvijo najboljših inovacij uspešno zaključil prvi dan 10. Slovenskega foruma inovacij. Inovacija Lucky3in1 je najboljša v kategoriji posameznikov ali skupine posameznikov; inovacija robotsko plovilo za zaznavanje in kontrolo cianobakterij v kategoriji mikro podjetij; v kategoriji malih podjetij je najboljša inovacija Subglider ter v kategoriji srednjih in velikih podjetij razvoj visokoogljčnega jekla X120Mn12 po postopku kontinuiranega litja. Posebno priznanje za inovaciji z družbenim učinkom sta prejeli robotsko plovilo za zaznavanje in kontrolo cianobakterij in leseno okno ReWin.

Skupno se je na dogodku, ki je potekal 17. in 18. novembra 2015 v Športnem centru HIT v Šempetru pri Gorici, predstavljalo 45 najboljših inovacij, ki so sodelovale v okviru vseslovenskega izbora in med katerimi jih je že več kot 65 odstotkov v fazi izvedbe oziroma realizacije. V okviru programa,

se je predstavil tudi domači Primorski tehnološki park. Rdeča nit letošnjega dogodka, ki se iz razstave invencij in inovacij spreminja v mednarodno srečanje podjetnikov in investitorjev, je reinovacija, nujnost nenehnega inoviranja in prilagajanja na spremembe v okolju kot recept za dolgoročni uspeh. Letošnji dogodek poteka pod častnim pokroviteljstvom predsednika Republike Slovenije, gospoda Boruta Pahorja.

V ocenjevanju za predstavitev na 10. Slovenskem forumu inovacij je sodelovalo 87 inovacij, ki so jih poslala podjetja, inovatorji in podjetniki posamezniki, raziskovalno-razvojne inštitucije ter študenti in dijaki. Ključni kriteriji ocenjevanja so bili: izvirnost ideje, stopnja novosti, tržna privlačnost, praktična in uporabna izvedljivost, stopnja izvedbe oziroma dodelanosti, ekonomski učinki in neposredni družbeni učinki. Med prijavi so bila zastopana zelo raznolika vsebinska področja, največ jih je bilo s področja računalništva in informatike, elektrotehnike in telekomunikacij, strojništva, arhitekture in gradbeništva, športa in rekreacije ter ekologije.

Lidija Vinkovič

Konferenca Coinvest

Speed dating med start-upi in investitorji, na katerem so sodelovali tudi podjetniki iz PTP.

18. in 19. novembra je v Športnem centru HIT v Šempetru pri Gorici potekala dvodnevna mednarodna tehnološko-investicijska konferenca **Coinvest**. Že četrto leto zapored jo organizira CO BIK Center odličnosti za biosenzoriko, instrumentacijo in procesno kontrolo, v sodelovanju z domačimi in tujimi partnerji, med njimi tudi z Mestno občino Nova Gorica in Primorskim tehnološkim parkom kot regionalnim strateškim partnerjem. Letos je konferenco prvič podprla tudi Občina Šempeter-Vrtojba.

Konferenca, ki je prvenstveno namenjena povezovanju izvrstnih startup podjetij z investitorji, je letos pritegnila 500 obiskovalcev iz sveta podjetništva, industrije, kapitala, raziskav in razvoja, podpornih okolij ter začetnikov podjetnikov. V dveh dneh se je odvila vrsta odličnih predavanj, stotim investitorjem se je predstavilo skupno skoraj 100 startupov. Med 50 najboljšimi je investitorska komisija izbrala tri finaliste in izmed njih zmagovalca, slovensko mlado podjetje OOSM, ki je prejemnik nagrade 10.000 EUR, ki sta jo podelila Si.mobil in CO BIK, ter poslovnega obiska Silicijeve doline, ki ga podarja Startup šola Hekovnik. Podjetje OOSM je žirijo prepričalo z orodjem za digitalno sporočanje, ki kateri koli zaslon preprosto spremeni v informacijski ali promocijski zaslon.

SL

Ali vaši možgančki pokajo od idej?

Ne dolgo nazaj je veljalo, da se moramo pridno učiti zato, da bomo dobili dobro službo. Danes si morajo mladi sami ustvariti svojo prihodnost. V ta namen je 16. novembra 2015 Primorski tehnološki park obiskal šempetrske devetošolce in jim predstavil **interesno dejavnost Podjetniški eksperiment, namenjeno osnovnošolcem od 7. do 9. razreda.**

Podjetniški eksperiment bo potekal na Osnovni šoli Ivana Roba Šempeter pri Gorici, učence in učenci se bodo srečali na 13 srečanjih v obliki interesne dejavnosti. Bistvo in namen Podjetniškega eksperimenta je predvsem, da:

- mladi iščejo inovativne ideje;
- gradijo svoje podjetniške zgodbe;
- pridobivajo sodobna podjetniška znanja;
- razvijajo osebnostne lastnosti (ustvarjalnost, inovativnost, samoiniciativnost, sprejemanje tveganja in odgovornosti, predstavitve).

Kako poteka Podjetniški eksperiment?

Osnovnošolci delajo v skupinah, iščejo inovativne ideje in zanje razvijajo podjetniške zgodbe. Rezultat dela je izdelan poslovni model za idejo ter po želji tudi prototip izdelka, plakat, letak ali drugi predstavitveni materiali. Z rezultati, ki jih dosežejo v Podjetniškem eksperimentu,

se mladi lahko prijavijo tudi na **podjetniško tekmovanje POPRI**, na katerem se pomerijo z učenci iz vse Slovenije.

Prijave so odprte do 4. januarja 2016!

Prijavijo se lahko osnovnošolci od 7. do 9. razreda. Ob prijavi navedite ime in priimek, razred, ime osnovne šole, telefon in e-naslov. Še bolj enostavno pa je, če za prijavo uporabite priloženo prijavnico. Prijavo pošljite na:

- elektronski naslov popri@primorski-tp.si ali
- po navadni pošti na naslov: Mednarodni prehod 6, Vrtojba; 5290 Šempeter pri Gorici.

Prijavo pa lahko učenci oddajo tudi na šoli psihologinji Nataši Skrt Leban.

Podjetniški eksperiment je za osnovnošolce brezplačen. Vodijo ga izkušeni mentorji, program pa obogatijo podjetniški gostje. Izvajal se bo na Osnovni šoli Ivana Roba Šempeter pri Gorici, če bo prijavljenih vsaj 15 učencev. Predviden pričetek je drugi teden v januarju, zaključek pa v marcu 2016.

Podjetniški eksperiment in tekmovanje POPRI organizira Primorski tehnološki park. Spremljajte POPRI tudi na Facebooku!

Sanja Gorjan

Nogomet v Šempetru 1947–1963

V sodelovanju s KŠTM Šempeter-Vrtojba pripravljamo publikacijo o nogometu v Šempetru v obdobju 1947–1963 in upamo, da bomo skupaj našli še dodatne zanimive dokumente, fotografije, morda celo dele opreme, slišali zanimive zgodbe

in tako uredili zanimivo publikacijo, saj je bil ob velikem pomanjkanju objektov po drugi svetovni vojni stadion v Šempetru prava izjema. Igrišče "za bolnico" je pravo vlogo dobilo po združitvi nogometnih ekip iz Bilj, Mirna in Šempetra v letu 1947 in nadvse uspešnem delovanju kluba do leta 1963, ko so nogometni klub preselili v Novo Gorico.

Vsi, ki imate kakršen koli prispevek, pokličite na telefonsko številko 041 652 876 ali 05 99 66 036 – Vojko Orel – ali pošljite sporočilo na elektronsko pošto: vojko.orel@siol.net.

Hvala za sodelovanje.

Vojko Orel

Promocija poklicev – več kot 230 devetošolcev spoznalo poklic pri obrtnikih

Območna obrtno-podjetniška zbornica Nova Gorica je, ob finančni podpori vseh šestih občin (Mestne občine Nova Gorica, Občine Kanal, Občine Brda, Občine Šempeter-Vrtojba, Občine Miren-Kostanjevica in Občine Renče-Vogrsko), 12. novembra 2015 že šesto leto zapored organizirala odmeven dogodek "Promocija poklicev".

Odločitev, ki čaka otroke in njihove starše kje nadaljevati šolanje po zaključku osnovne šole, vsekakor ni

lahka. V veliki meri pa je odvisna tudi od informacij, ki jih imajo šolarji in njihovi starši na razpolago. Poleg tega so to poklici, ki nudijo tudi večjo možnost samozaposlitve z ustanovitvijo lastnega podjetja ali samostojne dejavnosti.

Vodstvo Območne obrtno-podjetniške zbornice Nova Gorica se je odločilo, da tudi v letošnjem letu osnovnošolcem ponovno približa poklice, za katere primanjkuje dobrih kadrov in nudijo našim

otrokom večjo možnost zaposlitve, kot so poklici na področju npr. gostinstva, avto prevoznništva, kakor tudi poklice, za katere so učenci sami izrazili zanimanje.

Učenci so si, tako kot v lanskem letu, ogledali samo poklic, ki jih zanima, in sicer direktno v obratovalnicah in podjetjih.

Učencem devetih razredov iz trinajstih osnovnih šol (iz OŠ Čepovan so se predstavitev udeležili tudi učenci osmega razreda) je bilo predstavljenih 18 različnih poklicev. Letos smo prvič predstavili tudi poklice RTV mehanik, čevljar, TV snemalec in montažer. Skupaj je sodelovalo 13 samostojnih podjetnikov, 7 družb z omejeno odgovornostjo, Srednja administrativna šola iz Nove Gorice, ŠC Nova Gorica – Biotehniška šola in Ministrstvo za obrambo, ki je predstavilo poklic vojaka.

Zainteresirani učenci so si v spremstvu s svetovalnim delavkami ogledali prikaz poklica v obratovalnicah, podjetjih pri obrtnikih in podjetnikih, ki se z njim ukvarjajo že vrsto let in lahko podajo informacije na osnovi lastnih izkušenj.

Sam prikaz smo želeli čim bolj približati učencem, zato smo v predstavitev poskušali na različne načine vključevati tudi njih.

Aljana Skok

Sposaexpo

Oktober je mesec, ko lahko na goriškem razstavišču preverimo trende na poročnem parketu. Z drugim čezmejnim sejmom SPOSAEXPO, ki se je letos odvil med 17. in 18. oktobrom, se je sodelovanje med organizatorji ter prepletanje razstavljalcev in obiskovalcev z italijanske in slovenske strani izkazalo za dobrodošlo. Na enem mestu je mogoče videti poročne in svečane obleke, aranžiranje konfetov, cvetlične aranžmaje, poročna darila, gostinsko ponudbo in lokacije, primerne za poroke. Spoznati je mogoče tudi ponudnike fotografskih storitev, lepotnih centrov, turističnih aranžmajev za poročna potovanja, predporočnih svetovalnic in nasploh vsega, kar nevesta in ženin potrebujeta za njun najlepši življenjski korak.

Na sejmu se je letos predstavljalo 5 slovenskih razstavljalcev, ki so sodelovali tudi pri nedeljski popoldanski modni reviji, kjer so tudi tokrat največ aplavzov poželi otroci v svečanih oblekicah. Med slovenskimi razstavljalci je bila tudi domačinka, lastnica Cvetličarne Kofol iz Šempetra, ki o samem dogodku pravi: *“S samim sejmom smo zelo zadovoljni, čeprav smo morda pričakovali več obiskovalcev. Vrhunec vsega je bila svečana modna revija, kjer smo predstavili tudi naše poročne šopke, ki so v rokah nevest dobili prav poseben čar, ki ga na razstavišču ali v izložbi težko pričaraš.”*

Kot uspešno novost druge izvedbe poročnega sejma gre izpostaviti povezanost goriških razstavljalcev, ki so s skupno reklamo za modno revijo na Radiu 1 in FB-u pritegnile veliko število slovenskih obiskovalcev. Skupni korak na slovenski strani se je tako izkazal za dobrega, kar bi lahko bil primer

dobre prakse tudi za italijansko področje.

Barbara Poša Belingar, Lara Soban

Ajpes obvešča

Novosti na področju Poslovnega registra Slovenije (PRS)

Vsakdo lahko v Poslovnem registru Slovenije (ePRS) od avgusta dalje na strani www.ajpes.si/prs/default_osebe.asp brezplačno in enostavno ugotovi, ali je določena pravna ali fizična oseba ustanovitelj ali družbenik oziroma zastopnik ali član organa nadzora v poslovnem subjektu in v katerem poslovnem subjektu nastopa v tej vlogi.

Iskanje je omogočeno po kombinacijah podatkov, in sicer imenu in priimku in davčni številki ali imenu in priimku in EMŠO ali imenu in priimku in naslovu za fizične osebe oziroma po firmi ali matični ali davčni številki za pravne osebe.

Sladkorna bolezen – pomembne so življenjske navade ljudi

Ob svetovnem dnevu sladkorne bolezni je z nami spregovoril Rajko Svilar, dr. med., spec. interne medicine, ki je leta 1996 diplomiral na Medicinski fakulteti v Ljubljani, opravil specializacijo iz interne medicine, kasneje pa še iz področij endokrinologije, nuklearne medicine ter diabetologije. Zaslužen je za vpeljavo novosti na področju odkrivanja bolezni in njihovega zdravljenja v Splošni bolnišnici "Dr. Franca Derganca" Nova Gorica, kjer je zaposlen od leta 1996.

Vsako leto 14. novembra praznujemo svetovni dan sladkorne bolezni. Ljudje, ki se s to boleznijo srečujemo le posredno, preko prijateljev, sodelavcev in znancev, vemo le malo o njej. Ali nam lahko pojasnite, kaj je sladkorna bolezen?

Sladkorna bolezen ali diabetes je zelo pogosta, kronična in v osnovi neozdravljiva bolezen. Osrednja, vendar ne edina motnja, je visoka raven sladkorja v krvi, ki je odraz pomanjkljivega delovanja hormona trebušne slinavke inzulina. Visoka raven sladkorja skupaj z ostalimi presnovnimi motnjami, ki se pri bolezni pojavljajo, lahko vodi do okvar tkiv in organov v telesu, najbolj pa srca, ožilja, ledvic, oči in živčnega sistema. V bistvu gre za skupino bolezni oz. za skupino presnovnih motenj, pri katerih je značilna visoka

raven sladkorja v krvi, kar pomeni, da imamo znotraj ene bolezni več podklasifikacij te iste bolezni. Naj za zanimivost tudi povem, da danes za njo boleha približno 7 % ljudi, tako v svetovnem kot državnem merilu, kar v Sloveniji znaša okoli 150.000 obolelih posameznikov.

V medicini ločimo dva oz. tri tipe sladkorne bolezni. Kakšne so njihove značilnosti in razlike?

Ločimo več tipov sladkorne bolezni, ne le tri, ampak dva tipa sta glavna. Najpogostejša je sladkorna bolezen tipa 2, ki se pojavlja večinoma pri prekomerno hranjenih osebah po 40. letu starosti ter pri družinsko predisponiranih oz. družinsko nagnjenih osebah za to bolezen. V splošnem bi lahko dejali, da se razvije odpornost tkiv proti inzulinu, čeprav je na začetku inzulina v krvi celo preveč. Zanimivo je, da kljub vsem znanstvenim dosežkom še vedno ne poznamo jasnega vzroka za nastanek te bolezni, poznamo pa dejavnike, ki lahko prispevajo k njenemu pojavu. Sladkorna bolezen tipa 1 je manj pogosta, ta se pojavlja pri mladih in v osnovi gre za avtoimunsko obolenje, pri katerem celice trebušne slinavke, ki proizvajajo inzulin, začno propadati. Omeniti gre tudi nosečniško sladkorno bolezen, ki se pojavi z nosečnostjo in s koncem nosečnosti tudi izgine ali potuhne za

nekaj časa. Omeniti gre tudi skupino sekundarnih sladkornih bolezni, ki se pojavijo kot posledica nekaterih drugih obolenj, kot so: hormonske bolezni, vnetje ali okvara trebušne slinavke, lahko pa tudi ob uživanju nekaterih zdravil.

Kakšni so znaki obolelega za sladkorno boleznijo?

Problematično je, da povišan krvni sladkor ne boli oz. ga kot takega sploh ne zaznamo, kar v bistvu otežuje bolniku prepoznavanje te bolezni, kljub temu pa se čez čas pokažejo sledeči simptomi: žeja, odvajanje večje količine vode in nepojasnjena izguba telesne teže. Le pri sladkorni bolezni tipa 1, to pomeni pri mladostnem diabetesu, se bolezen nenadoma razkrije z bolečinami v trebuhu, bruhanjem, oteženim dihanjem, acetonskim zadahom in motnjami zavesti. Pri sladkorni bolezni tipa 2 pogosto bolezen odkrijemo šele po več letih obolenja, zaradi že prisotnih okvar organov, prav zato je izredno pomembno zgodnje odkrivanje sladkorne bolezni.

Kako bi lahko pospešili proces odkrivanja bolezni?

Postopek zgodnjega odkrivanja sladkorne bolezni imenujemo presejanje. Izvajamo ga pri vseh posameznikih s prekomerno telesno težo, pri tistih, ki so družinsko predisponirani oz. pri tistih, ki so imeli v družini nekoga s sladkorno boleznijo ter pri posameznikih, ki nakazujejo katero izmed bolezenskih stanj (npr.: srčno-žilna in ledvična obolenja, težave z vidom, ...) in zaradi katerih bi lahko posumili na pojav sladkorne bolezni. Pomembno je, da svojega osebnega zdravnika, s katerim prihajamo redno v stik, obvestimo o pojavu bolezni v družini.

Vemo namreč, da se nekatere bolezni dedujejo med generacijami, spet druge pa ne. Ali obstaja genetska predispozicija za obolenje oz. ali se bolezen deduje med sorodniki?

Sladkorna bolezen ni dedna bolezen. Lahko pa rečemo, da je predispozicija za pojav te bolezni dedna. In ta rodbinska nagnjenost je pri sladkorni bolezni tipa 2 bistveno bolj izražena kot pri sladkorni bolezni tipa 1. Če imata starša sladkorno bolezen tipa 2, je verjetnost, da bo njun otrok imel isto obolenje kar 50 %, pri tipu 1 pa je takšna verjetnost slabše izražena, saj znaša le 5–10 %. Pri tipu 2 je ta nagnjenost poliklonalna. To pomeni, da ni enega samega gena, ki bi bil odgovoren za pojav bolezni, tako kot ni enega samega mehanizma razvoja sladkorne bolezni. Poleg genetske nagnjenosti za pojav bolezni so izredno pomembne življenjske navade ljudi: način prehranjevanja, fizična aktivnost itd. Nekoliko drugače je pri tipu 1, kjer je gen za pojav bolezni bolj raziskan. Nekatere redke oblike sladkorne bolezni pa so lahko popolnoma dedne.

Kakšna je možna preventiva za osebo, ki ima genetsko predispozicijo za takšno obolenje?

Za sladkorno bolezen tipa 1 ni znane metode, ki bi bila klinično in praktično uporabna za preprečitev nastanka te bolezni. Pisalo se je o potencialnem cepivu, ki pa je še v raziskovalni fazi. Veliko več lahko storimo pri preventivi sladkorne bolezni tipa 2, kjer je način prehranjevanja in življenja nasploh zelo pomemben. Z dobrimi življenjskimi navadami lahko preprečimo ali vsaj zapišemo njen nastanek.

V medijih je vse več govora o stresu kot glavnem krivcu številnih sodobnih obolenj, tudi sladkorne bolezni. Kaj pravi medicinska stroka na to?

Težko je dokazati neposreden vpliv

stresa na pojav sladkorne bolezni, tako kot je tudi težko definirati sam pojem stresa. Če vzamemo poljudno razumevanje pojma, kar pomeni, da je stres psihična obremenjenost posameznika zaradi sodobnega hitrega tempa življenja, ki vodi posledično v nezdrav življenjski slog (nezdrava prehrana, premalo telesne aktivnosti, ...), potem lahko trdim, da stres posredno vpliva na (zgodnejši) pojav sladkorne bolezni. Iz znanstvenih raziskav vemo, da ravno stresni hormoni nasprotujejo delovanju inzulina in zvišujejo krvni sladkor. Naj povzamem, da tisto, kar ljudje počno zaradi psihične preobremenjenosti, pospešuje nastanek bolezni in ne psihična obremenjenost kot taka.

Ali je popolna ozdravitev sladkorne bolezni mogoča?

Sladkorna bolezen je v osnovi neozdravljiva, razen določenih oblik slednje, ki se razvijejo v sklopu drugih obolenj ali kot posledica uživanja določenih zdravil. Z ozdravitvijo teh bolezni in z opustitvijo zdravil, ki so slednjo povzročile (denimo kortikosteriodi), lahko izzveni tudi sladkorna bolezen. Čeprav, denimo z bariatrično operacijo (opomba pisca: zmanjšanje želodca ali namestitev prilagodljivega traku), dosežemo normalizacijo krvnega sladkorja, bodo v telesih bolnikov še vedo prisotni isti procesi, ki so privedli do pojava sladkorne bolezni in se lahko čez nekaj let tudi ponovno obudijo. Diagnoza sladkornega bolnika ostane za celo življenje.

Kako postopati ob hipoglikemiji, najpogostejšem zapletu sladkorne bolezni, to je, ko krvni sladkor zdrzne pod kritično mejo in se pri obolelem pojavijo tipični znaki, kot

so: potenje, hitro in močno utripanje srca, razdražljivost, bledica, tresenje itd.? Ali je zaužitje sladkorja v takšnih primerih sprejemljivo?

Potrebno je vedeti, da hipoglikemijo delimo na blago in hudo obliko. Pri blagi obliki si bolnik lahko sam pomaga, pri hudi pa je zavest bolnika do take mere motena, da slednji potrebuje pomoč druge osebe, vendar strokovno usposobljene. Kot laiki lahko pri blagi hipoglikemiji bolniku priskrbimo 20 gramov ogljikovih hidratov in sicer v obliki 2 dcl sadnega soka iz svežega sadja, 4 žlice medu, 4 žlice sladkorja raztopljenega v vodi ali 4 bonbone. Po 15–20 minutah, ko lahko učinek ukrepa poneha, moramo izmeriti krvni sladkor in eventualno postopek ponoviti. Povsem drugače je pri hudi hipoglikemiji, kjer je motena zavest. Takšnim bolnikom nikakor ne dajemo hrane in tekočine, priskrbimo jim le strokovno medicinsko pomoč ali pomoč usposobljenih sorodnikov za aplikacijo glukagona (opomba pisca: glukagon je hormon, ki daje signal za jetra, da sprostijo glukozo v krvni obtok.)

Bliža se božični čas, ko bomo obiskovali naše najdražje. Svetujte nam, kaj lahko ponudimo sladkornemu bolniku, ko nas ta obišče?

Prehranska priporočila za sladkorne bolnike so enaka splošnim priporočilom zdrave prehrane. Sladkorni bolnik naj bi se izogibal sladkarijam in sladkanim pijačam, vendar vsak bolnik sam pri sebi najbolje ve, koliko se lahko prekrši na dnevni ravni. Ponudimo mu lahko vse, razen sladkarij in sladkanih pijač.

Tanja Peloz

Energetska učinkovitost v gospodinjstvu – voda

Z vodo odteka tudi energija – tako tista, ki je bila potrebna za transport in pripravo vode do uporabnika, kot energija, potrebna za segretje vode na željeno temperaturo. **Zato varčujemo z vodo!**

Organizacijski ukrepi:

- Pri **prhanju** porabimo 3 do 4-krat manj vode (energije) kot pri kopanju v kadi.
- Med umivanjem naj teče voda le takrat, ko jo dejansko potrebujemo, ne pa ves čas umivanja.
- **Vzdržujemo tesnila na armaturah** (10 kapljic vode na minuto pomeni 170 litrov na mesec).
- Vgradimo **grelnik vode v bližini porabnikov**.
- Nastavljena temperatura ogrevane vode v hranilniku naj ne bo višja od 60 °C.

- **Izolirajmo vse cevi** s toplo vodo.

Investicijski ukrepi:

- Zamenjajmo električni grelnik vode s **sprejemniki sončne energije** ali **toplotno črpalko**.
- Vgradimo **nastavke za pipe (perlatorji) za zmanjšanje porabe vode**; prihranek: 25–50 % porabe vode.

Članek z nasveti na poti k energetske učinkovitosti je podprt v okviru strateškega projekta Alterenergy, ki se izvaja znotraj Jadranskega programa čezmejnega sodelovanja IPA.

GOLEA - Ustvarjamo obnovljivo prihodnost!

REPUBLIKA SLOVENIJA
SLUŽBA VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE ZA RAZVOJ
IN EVROPSKO KOHEZIJSKO POLITIKO

Strategic Project
alterenergy
Energy Sustainability
for Adriatic Small Communities

Adriatic IPA
Cross Border Cooperation 2007-2013

Projekt delno financira Evropska unija
Instrument za predpristopno pomoč

Adventni venček

Mesec december je vsem poznan kot zelo simbolični mesec, ko praznujemo, se družimo in smo v krogu nam najljubših ljudi, s katerimi delimo tople in prijetne trenutke. Čas pričakovanja in priprave na božični praznik pa imenujemo advent in po domovih se že v novembru pričnejo priprave adventnih venčkov, ki so v tem času nepogrešljiv simbol, ki v krščanstvu simbolizirajo prihod Jezusa na božični večer, v kombinaciji z zimzelenom pa se med drugim tudi upira zimi in vabi k sebi novo pomlad in s tem novo življenje.

Več o simboliki in izdelavi adventnih venčkov smo izdelali v domači Cvetličarni Kofol iz Šempetra, ki tradicionalno vsako leto konec novembra izdeluje adventne venčke in pripravljajo razstavo, ki je zanimiva prav za vsakogar. O sami izdelavi adventnih venčkov, simboliki in današnjih modnih trendih so nam v Cvetličarni Kofol zaupali sledeče: "Adventni venčki so običajno okrogli,

Foto: RedRock School

saj krog simbolizira večnost in popolnost. Venčke večinoma ovijemo z zimzelenom, največkrat s smreko, ki je v tem obdobju najbolj obstojna, fiksiramo ali ovijemo jo z žičko, da je na venčku stabilna. Zimzelen ima tudi pomembno simboliko, saj pomeni upor zimi in vabilo pomladi in novemu življenju, v krščanstvu naznanja prihod Jezusa Kristusa. Osebnost imam zelo rada zimzelen na venčku, saj v hišo prinese svežino in vonj po zimi. Poleg zimzelena venčke okrasimo tudi z različnimi plodovi in okraski. Na venček damo štiri sveče, ki simbolizirajo upanje, ljubezen, veselje in mir in vsako adventno nedeljo prižgemo eno svečko. Priporočam vam, da svečko pustite goreti le do polovice iz varnostnih razlogov, da se venček ne bi vnel. Klasični venčki so vijolične barve, saj je to barva upanja, letošnji trend pa je bakreno črna kombinacija, ki v hišo prinaša toplino.”

Upam, da imate vsi doma svoj unikaten adventni venček, če ga še nimate, smo vam postregli z nekaj nasveti, ki jih boste, če ne že letos pa naslednje leto, lahko koristno uporabili pri izdelavi venčkov. Želimo vam polno toplino in lepih trenutkov v prihajajočih praznikih, pa naj bodo prazniki polni upanja, ljubezni, veselja in miru.

Lara Soban

Čestitke, draga abrahamovka!

V Primorskih novicah z dne, 10. septembra 1965, je bil z velikimi črkami zapisan naslov **Nov hram učenosti**. V nadaljevanju pa so bralci lahko prebrali: *“Pravzaprav ni hram, ampak palača. Svetla, prostorna in okusno opremljena, moderna. Imenuje se po domačem pesniku Ivanu Robu...”* Zapis, ki je po 50 letih še vedno aktualen, saj so vsi učenci in učenske naše šole na svojo šolo lahko ponosni. In posebno čast so ji izkazali ob njenem rojstnem dnevu, saj je v mesecu septembru minilo 50 let od otvoritve šolske stavbe v Šempetru. Šolsko telovadnico so do zadnjega kotička napolnili učenci, zaposleni, upokojeni delavci šole ter povabljeni gostje. Abrahamovki v čast so učenci in učenske, in tudi otroci iz vrtca, na šoli pripravili kratko proslavo. Slovesno praznovanje rojstnega dne je povezala pesem, recitacija, kratka dramska uprizoritev, ples in spomini. Spomini izpred 50 let. Učenske in učenci so skozi program prikazali, kako je izgledal pouk in se ob ponovni vrnitvi v leto 2015 zavedli, kako je danes pouk drugačen, kako drugačne so učiteljice, ki so danes več kot popustljive. S svojimi željami pa so učenci zavrteli čas naprej in zapisali, kako naj bi pouk potekal v prihodnosti. Učenci so s svojo izvirnostjo in s svojimi različnimi talenti dokazali,

da so se tudi besede nekdanjega ministra za kulturo, gospoda Toma Martelanca: *“da naj šola postane žarišče ne le izobraževanja, ampak tudi kulture”*, uresničile. Veliko želja se je skozi desetletja uresničilo, veliko besed kljub temu ostaja aktualnih. Vsekakor pa je šola skozi desetletja spreminjala svojo zunanjo podobo, v skladu z reformami se je spreminjal tudi način poučevanja. *“Toda vsa ta leta so to šolo sestavljali in jo še sestavljajo ljudje, ki delajo z ljubeznijo in zanosom, ljudje, ki ne pridejo v službo, ampak pridejo otrokom podajati znanje, veščine, voljo do dela in predvsem vzgajati prihodnje rodove,”* je v svojem govoru poudarila ravnateljica Slavica Bragato. Šoli je ob zavidljivem jubileju čestital tudi župan Milan Turk.

Šolsko stavbo vsakodnevno zapolni vrvež vedoželjnih otrok in le-ti so si skozi generacije predajali štafeto. Junija meseca ob koncu šolskega leta šolsko stavbo zapustijo devetošolci, medtem ko z novim letom šolski prag prestopijo prvošolčki. V šolo vstopijo nasmejani in veseli. Na čisto drugačen način kot nekoč-brez titovke na glavi in brez rutke okrog vratu. Ni jim treba priseči s pionirsko zaobljubo, a kljub temu vsem učenkam in učencem želim, da bi v srcu ostali PIONIRji: Pošteni Iskreni Olikani Natančni Iznajdljivi in Redoljubni.

Sara Krošelj

Dolgoletna prva dama naše šole

Otroci bi jo opisali kot prijazno, nasmejano gospo s kodrastimi lasmi. Starši kot diplomatsko in energično žensko, ki je vedno znala prisluhniti in bila pripravljena pomagati. Učitelji in učiteljice pa kot delodajalko, ki je našla rešitve, ki so bile v danih okoliščinah najustrežnejše. In prav takšna je dolgoletna ravnateljica Osnovne šole Ivana Roba Šempeter pri Gorici, gospa Slavica Bragato. Verjetno se je bomo kot ravnateljice vsi spominjali po iskrenem stisku roke in odločnih besedah: "Lepo pozdravljeni. Povejte, kako vam lahko pomagam?"

Kako se spominjate Vaših prvih dni na Osnovni šoli Ivana Roba?

Pred mnogimi leti, bilo je 10. oktobra 1977, sem prišla z delom na Osnovni šoli Ivana Roba v Šempetru pri Gorici. Moji spomini na začetek poklicne poti so zelo lepi. Ker se je odprlo delovno mesto v podaljšanem bivanju, sem ga seveda sprejela. Zame so bili izjemni prvi dnevi v novem, nepoznanem kolektivu. Mlada, zagnana, polna idej, sem se vključila v kolektiv, ki me je izjemno dobro sprejel. Pričela sem v prvem razredu, zelo dobro sem sodelovala z učiteljico, ki je takrat poučevala. Spomini sežejo v tiste čase, ko smo jedli kosilo kar v učilnicah, s pogrnjenimi prti na mizi; kosilo smo pripeljali iz kuhinje, ki je bila takrat v pritličju šole.

V istem šolskem letu se je odprlo novo delovno mesto, mesto v šolski svetovalni službi, mesto pedagoginje. Z veseljem sem sprejela nov izziv, izziv za dela, ki sem jih "poznala" kot študentka pedagogike. V tistem času sem kot pedagoginja imela kar veliko predavanj za kolektiv, za starše. V veliko veselje mi je bilo delati z učenci v šoli in otroki v vrtcu.

Kasneje sem prevzela mesto pomočnice ravnatelja in bila kasneje dva mandata ravnateljica.

Katere prioritete oz. poslanstvo so glavno vodilo Vašega dela?

V obdobju dveh mandatov ravnateljavanja, kar preprosto povedano pomeni deset let ravnateljavanja, sem doživela veliko lepega z učenci ter zaposlenimi. Učenci so dosegli mnoge visoke osebne in skupne rezultate na tekmovanjih, natečajih doma in na

tujem. Vsakega njihovega rezultata sem bila tudi sama izredno vesela, njihovo zadovoljstvo je bilo moje veselje.

Preko raznih projektov, kot Evropska vas, Comenius, Vodnjaki, mednarodna srečanja in drugih projektov, so učenci in strokovni delavci krepili koristna izkustva in znanja. Prispevali so, da je šel glas slovesa naše šole po domovini in preko meja, kar mi je v ponos in zadovoljstvo.

Doprinos sodelovanja na proslavah, drugih kulturnih in športnih prireditvah je potrditev boljšega skupnega življenja.

Seveda, vse to se je doseglo s polnim angažiranjem strokovnih delavcev in spremljajočih služb, za kar si želim, da bo tako tudi v prihodnje.

Osnovna šola Ivana Roba je z Vami dobila novo vizijo: Spoštovanje, znanje, poštenje in odgovornost odpirajo vrata v srečno in zdravo življenje. Kako ste oblikovali tako lepo vizijo?

Nastala je s skupnim načrtovanjem in aktivnostmi z učenci, starši in strokovnimi delavci. Vsako šolsko leto smo si zastavili določeno prioriteto in cilje glede na vizijo in sledili uresničevanju ciljev z mnogimi aktivnostmi.

Kako vidite Vaše delo na šoli v naslednjih letih do upokojitve?

Sedaj sem se ponovno vrnila na delovno mesto v svetovalno službo, na delovno mesto šolske pedagoginje. Delo je drugačno, pestro, zanimivo. Všeč mi je, ker bom konkretno več delala z učenci, posledično s starši in strokovnimi

delavci. To delo me bogati, daje zadovoljstvo in optimizem.

Lepo je delati v šoli, če delo rad, z veseljem in srcem opravljáš.

In to naj bo vodilo vsem nam na vsakem koraku našega življenja ne le v šoli. Slavici Bragato se iskreno zahvaljujemo za odgovore na vprašanja in za vsa leta ravnateljavanja, ko je s svojimi odločitvami spretno krmarila ladjo, polno vedoželjnih otrok, med vrtinci želja staršev in čermi predpisov ministrstva, ter jo vedno uspešno pripeljala do skupnega cilja vseh nas – zadovoljstva naših otrok.

Sara Krošelj

Tradicionalni slovenski zajtrk na OŠ Ivana Roba, Šempeter pri Gorici

V petek, 20. novembra, je bilo na OŠ Ivana Roba malo drugače kot ostale dni. Na poseben način smo letos obeležili dan slovenske hrane, ki ga vsako leto praznujemo tretji petek v novembru. Eden izmed osrednjih dogodkov tega dneva je **Tradicionalni slovenski zajtrk**, ki je bil tudi letos sestavljen iz mleka, masla, kruha, medu in jabolka. Naj poudarimo, da so vsa živila slovenskega porekla. 1. in 2. razredi matične šole so zajtrkovali v šolski jedilnici skupaj z županom mag. Milanom Turkom in ravnateljem mag. Primožem Hvalo Kamenščkom. Pridružil se nam je čebelar, ki nam je prinesel med za zajtrk. Predstavil je pomen čebel, panj in čebelarjevo opremo. Vse skupaj pa je posnela RTV Slovenija. Z nekaterimi učenci je novinarka opravila krajši intervju in učenci so z zanimanjem odgovarjali na njena vprašanja.

Poleg posebnega dogodka v naši šolski jedilnici so se tega dne tudi po ostalih razredih in na podružničnih šolah odvijale številne aktivnosti in dejavnosti.

V nižjih razredih so ugotavljali, kdo zajtrkuje in kdo ne, pogovarjali so se o pomenu zajtrka in pomenu zdrave prehrane, o pomenu čebel in medu za človeka, izdelali dekoracije za razredni pano – čebelnjak, iz odpadne embalaže so izdelovali čebelice. Učili so se pravilno pripraviti pogrinjek, uporabljati

jedilni pribor in kulturno uživati hrano. Nekateri so uro namenili ekološki pridelavi zdrave hrane, previdnosti pri nakupovanju, poudarili so željo po nakupu in uporabi domačih izdelkov. Po skupinah so izdelovali plakate, sami so oblikovali nekaj primerov zdravih obrokov, narisali so tradicionalni slovenski zajtrk ter nato predstavili svoje izdelke. V 5. razredu so pisali pesmi, zbirali recepte za pripravo peciva iz medu in uporabo medu v "lepotne namene". S pomočjo mame našega učenca so v gospodinjstvi učilnici spekli medenjake. Mmm, kako lepo je dišalo po šoli.

Učenci višjih razredov so pri uri slovenskega jezika svoje znanje o razumevanju neumetnostnega besedila, glagola in glagolskega vida združili z znanjem o čebelah, uporabi medu, o vrstah medu in o pozitivnih učinkih medu na človeka. Pri likovni umetnosti so spoznavali barvni krog, zato so učenci risali in izrezovali hrano različnih barv. Izdelali so krasne in poučne plakate, ki krasijo našo jedilnico.

Na podružnični šoli na Vogrskem je dan potekal kot medpredmetno povezovanje predmetov slovenščine, spoznavanja okolja, športa in glasbene umetnosti. Pogovarjali so se o pomenu zajtrka, o uživanju sadja in zelenjave iz bližnje okolice ter o povezanosti vseh živih bitij in nežive narave. Učenci so skupaj z učiteljico

obiskali kmetijo Smodin, kjer so si ogledali sadovnjak, sortirnico sadja, hladilnico, polnilno linijo za polnjenje sokov v steklenice. Na koncu pa so degustirali sveže stisnjene sokove in pojedli jabolko.

Na podružnični šoli v Vrtojbi so pri dejavnostih, ki so jih izvajali v okviru pouka, otroci spoznavali, da jim zdrav način prehranjevanja omogoča rast in razvoj ter jim pomaga ohraniti zdravje. Spoznavali so pomen raznovrstne prehrane in se pogovarjali o tem, da je naše življenje odvisno tudi od drugih bitij. Poudarili so pomen čebel in njihovih pridelkov.

Predstavnice Društva žena Vrtojba so učencem v sklopu predavanja "Od zrna do polente" skuhale polento in predstavile pripravo pridelkov za ozimnico. Učenci so lahko poskusili suho sadje in doma pridelan marelični sok.

Nekateri učenci so se odpravili na domačo kmetijo in s prinešenim sadjem, zelenjavo in različnimi domačimi izdelki v šoli pripravili razredno tržnico, na kateri so se preizkusili v igri vlog kot kupci in prodajalci.

Učenci so se tega dne veliko naučili in nastali so lepi izdelki.

Mojca Belingar,
organizatorica prehrane

Osnovna šola Ivana Roba Šempeter pri Gorici – zdrava šola

Na Osnovni šoli Ivana Roba Šempeter pri Gorici tudi v letošnjem šolskem letu nadaljujemo s sodelovanjem z Nacionalnim inštitutom za javno zdravje, evropski projekt, Zdrava šola. V projekt so vključeni učenci šole, učitelji, vodstvo šole in drugi zaposleni v šoli. Sodelujemo tudi z zunanjimi sodelavci, strokovnjaki na področju varovanja zdravja. Tako smo se v šolskem letu 2014/2015 vodje zdravih šol, šolski svetovalni delavci, zainteresirani učitelji in nekatere izvajalke preventivnih programov za otroke in mladostnike iz zdravstvenih domov, usposabljali za prenos NIJZ programov na področju krepitve zdravja otrok in mladostnikov v šolske kolektive. Izobraževanja na regijskih srečanjih Zdrave šole so spodbudila učitelje in šolske svetovalne delavce k večji izvedbi vaj in delavnic za učence in učitelje. Letošnje šolsko leto nadaljujemo z rdečo nitjo "Duševno zdravje" in si želimo, da bi čim več teh vsebin prenesli v svoje vsakdanje delo z učenci.

V mesecu novembru smo na šoli veliko časa posvetili preventivnim programom na področju zasvojenosti. Tako smo na različnih stopnjah izobraževanja izpeljali več tematskih ur, s katerimi smo učence osveščali z nevarnostmi različnih oblik zasvojenosti. V sodelovanju z lokalno skupnostjo smo se udeležili pohoda Korak iz teme. Prav v ta namen smo učitelji z učenci izdelovali svetilke, ki so nas na pohodu spremljale.

Anica Erjavec,
vodja projekta Zdrava šola

Pilotni projekt Preizkušanje e-vsebin in e-storitev

Na osnovni šoli Ivana Roba Šempeter pri Gorici smo v letošnjem letu zaključili dveletni projekt Preizkušanje e-vsebin in e-storitev. Nosilec projekta sta bila Zavod Republike Slovenije za šolstvo in ARNES. V projekt je bilo vključenih 45 šol, 163 učiteljev in 1400 učencev in dijakov. Na naši šoli smo sodelovale tri učiteljice – dve učiteljici matematike in učiteljica kemije. Projekt smo izvajale v 7., 8. in v 9. razredu.

Bistvo projekta je bilo razvijanje in uporaba e-vsebin in e-storitev. Na Zavodu Republike Slovenije za šolstvo so najprej s pomočjo učiteljev pripravili učbenike za naravoslovne predmete (od 4. razreda osnovne šole do 3. letnika srednje šole), nato pa so dodali še učbenike za družboslovne predmete. Trenutno na spletnem naslovu eucbeniki.sio.si/test/ najdemo naslednje učbenike: slovenščina, matematika, angleščina, nemščina, kemija, naravoslovje in tehnika, fizika, geografija, likovna umetnost in glasbena umetnost. Na spletnem naslovu eucbeniki.sio.si najdemo potrjene učbenike prej naštetih predmetov. Vsi učbeniki so prosto dostopni in brezplačni.

Učenci lahko z e-učbeniki delajo na računalnikih, tablicah in drugih mobilnih napravah. Učbeniki, ki so uradno potrjeni s strani pristojnega strokovnega sveta, so postavljeni tudi v aplikacijo e-šolska torba. Ostali so še v fazi preizkušanja in potrjevanja.

E-učbeniki vsebujejo različne dinamične prikaze in s tem spodbujajo učence k večji aktivnosti med poukom. V takem učbeniku dobijo takojšnjo povratno informacijo o pravilnosti reševanja. Delo si lahko prilagajajo individualnim potrebam in interesom, zato tak učbenik omogoča večjo samostojnost pri delu in s tem lasten tempo napredovanja.

Ker so na enem mestu zbrani vsi učbeniki za določen predmet od druge triade do 3. letnika srednje šole, je učencu omogočen dostop do snovi iz prejšnjih let – za ponovitev in osvežitev znanja in hkrati za boljše učence hitrejšo napredovanje ob nalogah iz višjih letnikov. Učenci, ki so dalj časa odsotni, si lahko ob temeljiti in konkretni razlagi v učbenikih pomagajo in tako lažje dohitijo osvojeno znanje v razredu. Učencem smo tako omogočili interaktivni pouk in razvoj e-kompetenc, ki so pomembne v današnjem času.

Učiteljice, ki smo sodelovale v tem projektu, se zavedamo, da program dela v razredu lahko osmislijo in oživijo le učitelji. Uvajanje e-učbenikov in e-storitev mora biti tehtno in smiselno umeščeno v pouk z uravnovešeno kombinacijo e-učbenika in e-storitev ter klasične uporabe gradiv.

Klavdija Breclj,
Karmen Debenjak,
Tjaša Mrak

Obisk invalidov v I. a in I. b razredu OŠ Ivana Roba Šempeter pri Gorici

V šoli v Šempetru sta nas obiskala Valter in Vladan, člana Medobčinskega društva invalidov Goriške. Kljub nekaterim omejitvam se invalidi ukvarjajo s številnimi športi in delujejo na kulturnem področju. Druženje z njima je bilo zanimivo, poučno in veselo. Taka srečanja nam pomagajo razumeti in sprejemati ljudi s posebnimi potrebami. Prvošolci šempetrske šole smo tudi letos sodelovali v projektu Pedagoška akcija in na njihovem likovnem natečaju z naslovom Invalidi in šport in Invalidi in kultura.

Mirjam Volk

Akcija "Otroci za varnost v prometu"

Nacionalni inštitut za javno zdravje je skupaj s Policijsko postajo Nova Gorica in z učenci 1. a razreda OŠ Ivana Roba Šempeter pri Gorici izvedel akcijo "Otroci za varnost v prometu". Učenci so se odlično pripravili na dogodek, suvereno so odgovarjali na vprašanja novinarke Radia Robin, radovedno spremljali delo policistov in samozavestno pristopili k voznikom. Z risbico in pesmico na temo "Kaj se zgodi, če sedemo vinjeni za volan?" so voznikom zaželeli srečno vožnjo brez alkohola.

Prepričani smo, da so besede, misli in slike otrok dosegle svoj učinek.

Učenci 1. a razreda z učiteljicama Nedo in Katarino

Delavnica s starši in učiteljico Niko Možina

Minila sta dva meseca od začetka šolskega leta in naši prvošolci so stopili v svet črk. Prepoznavanje glasov in spoznavanje črk pa je kar zahtevno delo. Pri tem jim pomagajo različni pripomočki. Nepogrešljiv didaktični material je prav gotovo stavnica, s pomočjo katere učenci prepoznavajo črke, sestavljajo besede in jih povezujejo v povedi. Da pa lahko prvošolci hitro in z lahkoto vstopijo v svet pisanja in branja, mora imeti vsak svojo stavnico. To so starši razumeli in skupaj z učiteljicami sodelovali v dveh delavnicah, ki ju je, tudi to šolsko leto prostovoljno, vodila profesorica razrednega pouka Nika Možina. Pod njenim strokovnim vodstvom je vsak starš izdelal lično stavnico za svojega šolarja. Material za delavnico je prispevala šola.

Medtem ko so starši izdelovali stavnice, so otroci ustvarjali v likovni delavnici z učiteljicami podaljšanega bivanja.

Delavnici sta potekali v prijetnem in sproščenem vzdušju. Starši so občutili zadovoljstvo, ker so z izdelkom prispevali k temu, da imajo vsi otroci pomemben pripomoček za hojo po poti opismenjenosti.

Učiteljice prvih razredov matične šole

Zbiralna akcija papirja

Vas morda jezijo reklamni letaki, ki se iz dneva v dan nabirajo v vaših nabiralnikih? Ste se morda lotili pospravljanja podstrešja in tam našli kupe starega papirja?

V vsakem gospodinjstvu se vsakodnevno nabere velika količina papirnatih odpadkov. Nekateri jih sproti odlagajo v za to namenjene (modre) zabojnike. Na Osnovni šoli Ivana Roba Šempeter pri Gorici pa smo še posebej veseli tistih, ki odpadni papir pridno nalagajo v svojih shrambah, garažah, kletih itd. in ga v oktobru ali aprilu, ko že tradicionalno organiziramo zbirnalno akcijo papirja, pripeljejo v šolo. Sredstva, zbrana v teh akcijah, namenimo v šolski sklad.

Letošnja prva zbiralna akcija je že za nami. Zbrali smo skoraj 15 ton odpadnega papirja. V šolski sklad smo dodali 850 EUR in rešili vsaj 45 velikih dreves.

Če le imate možnost, do aprilske akcije doma pridno vežite kupčke odpadnega papirja. Posamezniki ali podjetja pa lahko večje količine tudi sami odpeljejo na Dinos v Solkanu in ob oddaji poveste, da je papir namenjen naši šoli.

Papir pridno zbirajo tudi v vrtcih. Pred posamezne enote bodo kontejnerje postavili v mesecu februarju.

Nataša Nanut Brovč

Plavalno obarvan teden

Drugi teden v oktobru smo otroci iz skupine Oblaki iz šempetrskega vrtca – enote Žarek preživeli na plavalnem tečaju. Vsi navdušeni nad vodo smo veselo preživeli urice v bazenu. Bolj kot se je bližal konec tedna bolj smo bili prijetno utrujeni in želja po čim boljšem priznanju in morskem konjičku nas je veselo gnala naprej. Tako smo vsi zdržali do petka, ko je sledila podelitev in slovo od prijaznih učiteljev in bazena.

Mateja Pahor

Jesen nas je obdarila z bogastvom žarečih barv

Otroci so vzeli v roke čopiče in jo naslikali. V Coroninijevem dvorcu, v prostorih Občine Šempeter-Vrtojba, smo pripravili razstavo otroških likovnih izdelkov, z naslovom Žarijo barve v jeseni. Z veseljem so si starši in drugi obiskovalci občine ogledali razstavo in uživali v njej.

Lučka Pompe

Jesen v vrtcu Žarek

V mesecu oktobru, ko se narava odene v svoje najlepše barve, so ob mednarodnem dnevu šolske knjižnice, učenci Osnovne šole Ivana Roba Šempeter pri Gorici obiskali in razveselili otroke iz šempetrskega vrtca – enote Žarek. Z mentorico, knjižničarko Nindžaro Žnidarčič, so otrokom predstavili poučno igrico "Rumeno čudo".

Sodelovanje med vrtcem in šolo pa ni le priložnostno. Otroci iz skupine Zvezde občasno obiskujejo šolsko knjižnico, kjer nas knjižničarka razveseli s pravljicami, ugankami, pesmimi ... Veselimo se vsakega obiska.

Mojca Cej

Jesenski pust

V šempetrskem vrtcu – enoti Žarek je bil petek trinajsti prav poseben dan, saj nas je obiskalo Društvo žena Vrtojba in uporabniki iz Centra za dnevne aktivnosti starejših Šempeter-Vrtojba.

Ogledali smo si predstavitev, kako so včasih kuhali polento, ki so jo običajno jedli za Martinovo. Samo slastno in okusno polento smo tudi poskusili in povedati je potrebno, da je šla kar za med. Ker pa jesenskega pusta in Martinovega ni brez vesele pesmi, smo tudi zapeli.

Tako smo v naši enoti obeležili še en star ljudski običaj.

Kolektiv enote Žarek

Jesen pri "Lunah"

V mesecu oktobru že vrsto let obeležujemo Teden otroka. Tako smo tudi v šempetrskem vrtcu – enoti Žarek načrtovali niz dogodkov in dejavnosti, ki obogatijo naš vsakdan. Le-te pa so prilagojene starostnim skupinam otrok in njihovim zmožnostim.

Nekaj dejavnosti smo s strokovnimi delavkami izvedle skupno kot celota vrtca. Med njimi je bila tudi likovna ustvarjalnica z jesensko tematiko. Skupine so odprle svoja vrata, da so se otroci izmenjevali v različnih likovnih dejavnostih. V naši skupini smo pripravili tiskanje z bučo, hruško in jabolkom. Starejši otroci, ki so nas v skupini obiskali, so že obvladali držo jesenskih sadežev in tisk z barvo, naši jaslični otroci pa so potrebovali našo pomoč pri barvanju in tiskanju na papir. Tako so nastale naše tiskane umetnine, s katerimi smo okrasili panoje in s tem pričarali jesensko vzdušje v našem vrtcu.

Larisa Ambrož,
vzgojiteljica

Teden medgeneracijskega sodelovanja

Zadnji teden v novembru je bil posvečen druženju in sodelovanju med generacijami. V šempetrskem vrtcu-enoti Žarek že vrsto let sodelujemo s Centrom za dnevne aktivnosti starejših v Šempetru, kjer izmenjujemo izkušnje in razveseljujemo drug drugega – otroci starejše občane, starejši občani pa otroke.

Tokrat smo se otroci iz skupin Sonc in Oblakov odpravili v Center, kjer smo pekli piškote. Skupaj smo gnetli testo, mečkali maso, oblikovali

rogličke, valjali, delali odtise, se smejali, pogovarjali in še kaj. Ko smo čakali, da se slastni piškoti spečejo in cedili sline ob čudovitih vonjavah, smo pridne gospe razveselili s pesmijo in skromnim darilcem. Nazadnje pa smo se posladkali z našimi dobrotami in z njimi pogostili tudi ostale skupine v vrtcu.

Veselim se nadaljnega sodelovanja!

Barbara Žorž

Prednovoletna delavnica v skupini Ježki

V skupini najmlajših otrok enote Mavrica smo 19. novembra 2015 izvedli prednovoletno delavnico, na kateri so otroci s pomočjo staršev, sester in bratcev barvali snežinke, narejene iz sladolednih palčk, ki nam jih je podarilo podjetje Leone iz Ajdovščine.

Preden so se lotili dela, smo si razgibali prste oziroma celo telo z gibalno igro s pesmijo.

Pobarvali niso le ene, dve, deset ... ampak mnogo snežink, ki jih bomo prodajali na novoletnem bazarju.

Vika Hadžič

Novoletne smrečice

Šempetrski vrtec – enota Žarek smo letošnji veseli december ovili v najrazličnejše smrečice. V vrtcu smo jih ustvarjali predvsem iz naravnega materiala, kot so pomarančni krlji, ličkanje, lešniki, orehi ... dodali pa smo še bonbone in tako obudili ljudsko izročilo okraševanja in veselega pričakovanja.

Veliko smrečic iz najrazličnejšega materiala pa je nastalo tudi na delavnici s starši, kjer so se vsi izkazali s svojo kreativnostjo in umetniško žilico. Nastale so

prekrasne unikatne novoletne smrečice, ki smo jih konec novembra razstavili tudi v avli Občine Šempeter-Vrtojba. V začetku decembra pa smo jih poleg drugih izdelkov vseh šempetrskih vrtcev ponudili na bazarju na Trgu Ivana Roba, izkupiček le-teh pa je napolnil račun vrtčevskega sklada.

Hvala vsem za sodelovanje in prijazno pomoč!

Barbara Žorž

Avantgarda

Kdo ne pozna vsaj nekaj partizanskih pesmi, kot so Šivala je deklica zvezdo, Na juriš, Bella ciao, Ob tabornem ognju, ... Lahko bi jim rekli Primorska klasika, saj nas Primorci te melodije kar spremljajo in jih vedno znova radi zapojemo. Partizanske pesmi so v preteklosti najpogostejše izvajali dvoglasno, z improvizirano spremljavo harmonike, po osvoboditvi pa se je razširilo troglasno petje. Poleg zborovskega petja in samospevov je nastajala tudi instrumentalna komorna glasba. Seveda se glasbeno ustvarjanje s partizansko tematiko ni omejilo le na čas med vojno, ampak je prisotno vse do današnjih dni in veliko je takih skladateljev in glasbenikov, ki v svojih delih uporabljajo partizanski motiv. Med njimi je tudi zelo zanimiva domača skupina Avantgarda, ki izvaja slovenske in tuje partizanske pesmi v vokalno elektro-akustični zasedbi v različnih tradicionalnih in modernejših žanrih.

Poznani vrtojbenski glasbenik, Andrej Frančeškin, je vrsto let razmišljal o zelo zanimivem projektu, o ustanovitvi skupine domačih glasbenikov, ki bi partizansko pesem aranžirala v tradicionalne in moderne žanre. Projekt je pred dvema letoma uspel uresničiti z manjšo zasedbo, ko je k sodelovanju povabil kolege Reneja Furlana, Nino Vrabec in Matjaža Bajca. Razvili so repertoar poznanih partizanskih pesmi, ki so jih skupaj preoblikovali v različne žanre. Sledil je tudi prvi nastop 25. oktobra 2013 v Mladinskem centru Vrtojba, kjer so takoj poželi veliko slave, saj se je o skupini Avantgarda takoj razširil glas in tako so nastopi sledili en za drugim, skupino pa so še obogatili, saj se jim je pridružil tudi Vrtojbenc Gregor Locatelli, ki je s seboj prinesel harmoniko in tako je zvok postal še bolj partizanski in pristen.

“Poželi smo veliko zanimanja, ker je tovrstna glasba pri nas zelo priljubljena. Čeprav so naše skladbe nekoliko drugačne, predelane, je naš projekt lepo pozdravljen in prav s predelavo smo to glasbo približali tudi mlajši populaciji, ki se dobi v različnih žanrih, ki jih ponujamo; od tradicionalnih izvedb, do valčkov, jazza, latino ritmov, od etna do rocka, reggae glasbe in afriških ritmov,” pripoveduje Andrej in nadaljuje, “seveda si želimo še naprej izvajati domače in tuje znane in manj znane skladbe in trenutno veliko delamo na sodelovanju s stalnimi izvajalci vokalne pesmi. Pripravljamo namreč projekt s Tržaškim partizanskim pevskim zborom Pinko Tomažič, v letu 2016 pa bomo izdali našo prvo zgoščenko.”

Avantgarda se vsake skladbe posebej loti zelo strokovno, najprej opredelijo žanr, nato pa skupaj sestavljajo celotno kompozicijo. Ker so vsi glasbeniki, v samem delu uživajo in se predvsem zabavajo in delajo to, kar jim je najljubše. Zakaj so se odločili, da ustvarjajo in širijo partizansko pesem, pa Andrej pove: *“Osebnostno menim, da je v današnjem času premalo pravega uporništv v glasbi in ker je bil partizan upornik, ima ta glasba v sebi takšno moč in energijo. To sporočilnost, energijo in uporništv smo želeli prenesti v glasbo in tradicionalnim partizanskim skladbam dodati novo noto, nov žanr, ker tako glasba postane zanimivejša za širšo javnost. Potrebno je poudariti, da tudi v drugih žanrih te skladbe oddajajo to edinstvenost, element upora in*

same partizanske pesmi. V osnovi je bila partizanska pesem preostra, hkrati pa zelo močna in na visokem umetniškem nivoju, mi smo ji dodali le nekaj novega.”

Kdor jih je že slišal, ve, o čem Andrej govori, tisti pa, ki jih še niste uspeli videti v živo in prisluhniti tej energični in uporni vokalno elektro-akustični zasedbi, vabljeni, da jim sledite na njihovi facebook strani Avantgarda in na njihovi spletni strani <https://sites.google.com/site/theavanguardia/home>, kjer boste obveščeni o vseh nastopih in dogodkih, na katerih boste lahko pričali pravemu glasbenemu spektaklu.

Lara Soban

Nina Vrabec – vokal, violina, Rene Furlan – bobni, tolkala, Matjaž Bajc – električni bas, kontrabas, Gregor Locatelli – električna kitara, harmonika in Andrej Frančeškin – klaviature.

Maks Fabiani v dvorcu coronini – arhitekt, urbanist in župan Štanjela

V sodelovanju z Javnim skladom RS za kulturne dejavnosti območno enoto Nova Gorica je Kulturno umetniško društvo Šempeter organiziralo dve zanimivi predavanji o Maksu Fabianiju, enemu najpomembnejših slovenskih arhitektov in urbanistov. Predavanja so nastala v spomin na 150. obletnico rojstva tega svetovljana iz Kobjdila, potekala pa so v Coroninijevem dvorcu v Šempetru pri Gorici. Radi bi izkoristili priložnost in se zahvalili Občini Šempeter-Vrtojba za gostoljubje in pripravo prostorov v dvorcu.

Prvo predavanje z naslovom *Oris življenja Maksa Fabianija* je pripravila umetnostna zgodovinarica Petra Paravan. Odkrivala nam je dejstva iz njegovega življenja, ki so, lahko rečemo, širši javnosti neznana. Med drugim je bilo omenjeno, da so bili Fabianijevi znani po vinu pikolit, ki "ga pijejo cesarji in papeži" in za katero so prejeli vrsto nagrad. Vinsko nalepko za te steklenice pikolita je narisal Maks Fabiani.

V začetku novembra smo se udeležili drugega predavanja z naslovom *Oris dela Maksa Fabianija*

o arhitektovem delu na Dunaju, v Ljubljani, Trstu, Gorici ter nekaterih primorskih krajih, ki ga je pripravila umetnostna zgodovinarica Nataša Kovšca. Načrte in izvedbe zanimivih, za takratni čas modernih in impozantnih stavb na Dunaju, Trstu in drugod, je po prvi svetovni vojni zamenjalo njegovo delo pri obnovi Gorice in drugih primorskih krajev.

Tudi pri nas v Šempetru je ta svetovljan s Krasa, arhitekt in urbanist Fabiani, pustil svoj neizbrisen pečat.

Jerica Turk,
Kulturno umetniško društvo Šempeter

Foto: Arhiv JSKD Nova Gorica

Foto: Arhiv JSKD Nova Gorica

Šempetrski plac na Dunaju

Ob 150. obletnici rojstva Maksa Fabianija, ki je poleg Jožeta Plečnika najpomembnejši slovenski arhitekt, je bila na Dunaju od 22. oktobra do 30. novembra 2015 v Arhitekturnem centru Dunaj na ogled **razstava "Max Fabiani arhitekt monarhije 1865–1962 Dunaj–Ljubljana–Trst"**, ki jo je postavilo mesto Ljubljana, kurator razstave pa je bil Andrej Hrausky, soavtor knjige *Max Fabiani*, ki je izšla pri Cankarjevi založbi leta 2010.

"V dobi monarhije je Fabiani dosegel najvišja družbena priznanja in ugled. Prvi arhitekt z doktoratom v monarhiji, sodelavec Otta Wagnerja, profesor na Dunaju so nazivi, s katerimi so se lahko pohvalili le redki. Premalo je znano, kako velik vpliv je imel na Plečnika, ki je v Ljubljani izvedel marsikatero Fabianijevo urbanistično zamisel. Tudi njuni življenjski usodi sta si podobni. Sorazmerno mlada arhitekta sta dobila priložnost v samem središču Dunaja uresničiti svoje najbolj inovativne projekte, kot sta bila v svojem času znamenita Urania in razvpita Zacherlova hiša. Drugače od Plečnika, ki so mu v domovini priznavali najvišjo

strokovno in moralno avtoriteto, sta Fabiani šovinizem in fašizem, s katerima se je moral soočiti doma na Primorskem, ponižala in odrinila na rob. Zaradi tega je Fabiani ostal v senci Plečnika, tako da njegova dela niso nikoli povsem celovito ovrednotili.” (Andrej Hrausky, Janez Koželj: Maks Fabiani, Cankarjeva založba, Ljubljana 2010)

Na slovesnosti ob odprtju razstave je o življenju in delu velikega arhitekta in urbanista poleg naše ministrice za kulturo, mag. Julijane Bizjak Mlakar, in njenega avstrijskega kolega dr. Josefa Ostermayerja, ministra za Umetnost in kulturo v Avstriji, spregovoril tudi slovenski ugledni arhitekt Boris Podrecca.

Fabianijeva dela so zaznamovala arhitekturo in urbanistične rešitve v številnih mestih, kjer jih lahko občudujemo še danes. Poleg Dunaja, Ljubljane, Trsta, Gorice, Štanjela ... je tudi v našem kraju pustil svoj pečat. Enega od številnih razstavnih panojev na razstavi na Dunaju so krasile tudi fotografije našega trga v Šempetru pri Gorici, Cerkve sv. Petra in Coroninijevega dvorca. V spremni besedi pa je zapisano, da je Fabiani načrtoval ureditev trga pred cerkvijo in prenovil skoraj povsem porušeno Coroninijevo vilo, kjer je med drugim tudi z dvema prizidkoma povezal centralno stavbo s prvotno ločenima gospodarskima poslopjema v osno simetrično kompozicijo. V neoromanskem slogu je na ruševinah stare zasnove novo cerkev z značilnimi opečnimi zidovi s kamnitimi vložki in ločenim zvonikom. Po Fabianijevi zamisli so bile zgrajene tudi stavbe okoli trga z značilno odrezanimi vogali. Bodimo ponosni na naše mesto.

Vanja Lasič

100 slikarskih del za 100. obletnico prve svetovne vojne 1915–2015

3. oktobra je bila v Mladinskem centru Vrtojba odprta razstava “Vojna v očeh umetnika”. Gre za idejni projekt grafičnega laboratorija in tečaja kritike in umetnostne zgodovine Tretje univerze UTE iz Gorice, pod vodstvom profesorja Huana Ariasa Gonana v sodelovanju s kulturnim združenjem Lapis, z Lions klubom Host iz Gorice, Lokalne sekcije nacionalnega združenja Alpini, Fundacije CARIGO, CARSO 2014 Goriške province, KŠTM Šempeter-Vrtojba, Mesnine Peloz in Foto ateljeja Liquid Sky iz Šempetra. V ta izredno razčlenjen projekt je vloženega veliko truda, da se poklonimo spominu na stoto obletnico I. svetovne vojne. Ta obsežna tematika je še vedno skozi celo stoletje predmet raziskav, poglobljenih razprav, vedno aktualna in nikoli zaključena.

Projekt zajema realizacijo razstave, naslovljene „100 slikarskih del za 100. obletnico prve svetovne vojne“, ki je bila že prikazana na dveh različnih lokacijah. 100 slikarskih del je bilo razstavljenih s prikazom tematsko sorodnih subjektov z grafičnim prikazom izdelkov kot prič spomina, včasih kot ilustracija dogodkov, drugač kot poglobljen prikaz dogodkov posameznikov ali kot osebni

prikaz teh zgodovinskih trenutkov. Slikarska dela imajo oblikovno in umetniško vrednost, saj so izdelana z vsem prizadevanjem in izkušnostjo v prikazanih tehnikah slikanja, v tehniki grafike, risbe, akvarela in vreza, ki so sad poglobljenih zgodovinskih raziskav, skrbno upodobljenih skozi oči posameznega slikarja.

Odprtje prvega dela razstave je bila na sedežu Alpini di Gorizia, 20. aprila, v sodelovanju s predsedniki sodelujočih društev in združenj. Druga otvoritev s predstavitvijo ostalih umetniških del pa je bila 22. maja v veliki Galeriji ArtOpenSpace v Gorici.

Prisrčna hvala gospodu Igorju Komelu, direktorju Kulturnega doma Gorica, da nas je počastil s svojo prisotnostjo.

Zahvaljujemo se vsem, ki so prispevali k organizaciji, predvsem Dori in Antonelli, pri pripravi razstave.

Suzana Uršič

Imata enak priimek in enak hobi, toda ...

Si predstavljate zimo, ki je ne bi ogrel čar božičnega pričakovanja in božiča? Najbrž ne. Veliko družin na božični večer pod smrečico postavi jaslice. V Šempetru pa imamo dva umetnika po duši, ki svoje jaslice razstavita tudi na Sveti Gori. To sta Janja in Marjan Polanc. Imata enak priimek, ugotovili smo, da tudi izobrazbo, oba rada ustvarjata, a kljub temu nista mož in žena.

Kot vedno, začnimo na začetku. Kje ste našli idejo za jaslice?

Janja: Jasličar sem po duši in to po zaslugi svojega očeta. Ko smo postavljali jaslice pod domačo smrečico, sem mu vedno pomagala. Ko pa sem odrasla, pa sem odločno rekla: "Zdaj bom pa jaz to delala!". Medtem ko sem jaslice doma postavljala sama, pa sem očetu še vedno bila desna roka pri postavljanju jaslic v cerkvi. Postavila sva jih tudi za RTV Slovenija v okviru otroškega programa, bile so posnete in predvajane v eni ali več oddajah. Večkrat sva jih postavila tudi v Begunjah, v Galeriji Avsenik. Jaslice me torej spremljajo od majhnega. Ko sem prišla v novo družino, pa sem to ljubezen do jaslic gojila naprej. In tu se je rodila prva ideja za malo drugačne jaslice. In prve jaslice so igra narave, idejo sem torej našla v naravi in jo realizirala z moževo pomočjo.

Marjan: Jaslice sem že v otroštvu postavljaj doma in kasneje tudi s svojimi otroki. Ko sem se po upokojitvi začel ljubiteljsko ukvarjati s kamnoseštvom, sem

ustvarjal različne bolj ali manj abstraktne skulpture ter druge stvaritve v kamnu. Pred par leti so me povabili, da bi s svojim izdelkom sodeloval na razstavi jaslic na Sveti Gori. Ideja se mi je bila zanimiva, zato sem kar nekaj časa iskal pravo obliko skulpture, ki bi bila skladna z mojim stilom ustvarjanja. Odločil sem se za abstraktno kompozicijo iz kamna s figurami enostavnih in gladkih linij.

Kakšna je pot od ideje do končnega izdelka? Ali svojo idejo razvijate več časa ali se v vas pojavi kot preblisk in že ustvarite izdelek?

Janja: Ideje zorijo več časa, lahko tudi več let. Same jaslice iz papirja sem si želela izdelati več let in lansko leto to svojo željo končno izpeljala. Končne podobe svojih prihodnjih jaslic nisem še konkretno izoblikovala. Ideje za same jaslice imam, a najprej jih moram izdelati, da preizkusim postopek in materiale. Prva ideja je medeno testo, druga pa mogoče kombinacija les, papir, figurice. Letos se na razstavo nisem prijavila. Rada bi poudarila, da je potrebno delati z občutkom. Jaz jaslic ne morem delati kar tako, biti mora pravi čas, predvsem pa prava energija. Zame imajo namreč jaslice tudi simbolni pomen. Predstavljajo mi družino, magično moč ljubezni, ki jo prinaša družina. Ne predstavljam si božiča brez jaslic.

Marjan: Ideje za moje stvaritve se mi velikokrat porodijo ob spremljanju del umetnikov in opazovanju njihovih skulptur v kamnu in drugih materialih. Velik navdih so tudi dela starih mojstrov kamnoseštva, ki jih srečamo povsod okrog nas in predstavljajo kulturno dediščino ljudskega ustvarjanja. Pri meni ideja za novo stvaritev mnogokrat zori več časa, lahko več mesecev ali tudi več let. Ko sem prepričan, da je ideja prava in želja

po ustvarjanju dozori, se lotim izdelave. Pri kamnu sta običajno dve poti do cilja. Lahko za realizacijo ideje poiščete ustrezen kamen ali pa te kamen, ki ga imaš na razpolago, vodi na poti k dokončni obliki izdelka.

Opišite nam svoje jaslice.

Janja: Kot sem omenila, so moje prve jaslice igra narave, ki sva jih izdelala skupaj z možem. Mož je obdelal korenine, ki so spodaj, in poličko za jaslice ter zvrtil luknje za vrbovje. Jaz sem spletla nebo iz vrbe, in v to nastalo skulpturo vključila jaslice. Lani pa sem izdelala jaslice, izrezane iz papirja. Želja za nove jaslice je veliko, morda ne toliko izdelovati figurice, a izdelati jaslice v različnih motivih mi predstavlja velik izziv. Vse pa je odvisno od mojega prostega časa, saj je družina na prvem mestu.

Marjan: Prve jaslice sem izdelal iz marmorja, so sicer zelo abstraktne in čistih linij, predstavljajo pa sveto družino. Kamnu sem dodal še linije iz polirane medenine, ki kompozicijo dodatno oplemenitijo. Ker sem bil s tem izdelkom zelo zadovoljen, sem se odločil, da bom podobne jaslice naredil še iz lesa. Tretje jaslice so bile spet iz kamna. Tokrat sem v kraškem apnencu izklesal relief, ki zahteva fino in natančno obdelavo. Materiala, kot sta kamen in les, nas spremljata

pri ustvarjanju že od pradavnine. Prvi izstopa s svojo trajnostjo in plemenitostjo, drugi pa s toplino in otipljivo mehkobo ter se tako dopolnjujeta.

Ali je vajino ustvarjanje povezano zgolj z jaslicami?

Janja: Privlači me vse, kar je delo človeških rok. Pod mojimi rokami nastajajo voščilnice in slaščice, ki so na nek način prava umetnina. Sama si namreč za vsak svoj izdelek vzamem čas, v njem uživam in v vsakem izdelku je del moje energije.

Marjan: Moje ustvarjanje je povezano predvsem s kamnom in jaslice so le eden od mnogih mojih izdelkov. Privlači me tako kamen kot les. Zato sem vključen v skupino kamnosekov Manče, ki deluje v okviru Univerze za tretje življenjsko obdobje iz Ajdovščine, ter Rezbarsko društvo RIRDS iz Solkana. Rad izdelujem abstraktne skulpture iz kamna, reliefe, ornamente in posode. Včasih pri izdelku uporabim oba plemenita materiala, les in kamen. Vedno pa je pot do izdelka, ki me zadovolji, dolga ter zahteva veliko vloženega truda, vztrajnosti, iznajdljivosti in energije.

Kje in kolikokrat ste jaslice razstavljali?

Janja: Jaslice sem razstavljala dvakrat na Sveti Gori. Pri prvih jaslicah moj prvotni namen ni bil, da bi jih razstavila. A ker jih je oče, ki ima s postavljanjem jaslic večletne izkušnje, zares občudoval, sem pomislila, da bi jih res lahko vključila v tradicionalno Razstavo jaslic z mednarodno udeležbo na Sveti Gori. In mož je hitro poskrbel tudi za to, poklical je in lahko sem sodelovala. In tako so bile moje prve jaslice razstavljene na Sveti Gori. Prav tako sem na Sveti Gori lansko leto razstavljala jaslice iz papirja.

Marjan: Dejansko sem bil kot član Rezbarskega društva Solkan vključen v pripravo prve razstave jaslic na Sveti Gori leta 2002, sodeloval sem tudi pri organizaciji te razstave v nekaj naslednjih letih. Kot razstavljavec svojih jaslic sem bil na Sveti Gori prvič pred štirimi leti z jaslicami iz kamna in naslednje leto še z jaslicami iz lesa. Na letošnji razstavi bom predstavil še reliefno izvedbo

jaslic v kamnu. V zadnjih letih sem svoje izdelke trikrat postavil na ogled tudi na razstavi jaslic v Vipavskem Križu. Svoje jaslice sem prispeval tudi za postavitev v vitrinah solkanskih trgovin in lokalov, s čemer pričarajo praznično vzdušje na trgu in po ulicah kraja. V kamnoseški skupini Manče smo na razstavi jaslic v Vipavskem Križu že trikrat predstavili jaslice iz kamna kot skupinski izdelek. Posamezne figure in elemente smo izdelali člani skupine.

Kakšna jaslice krasijo vašo smrečico? Te, ki jih razstavljate, ali so doma klasične jaslice?

Janja: Jaslice postavljamo doma vsak božič. Največkrat so klasične, običajno jih postavljam sama. Glede na velikost in želje domačih so sodelovali tudi vsi družinski člani. Veliko pozornosti namreč namenim pokrajini, v katero vključim jaslice. Pri nas doma je v jaslicah tekel tudi potoček. In to ni bila samo voda. Potoček smo obkrožili z drobnimi kamenčki, tako da je izgledal res pristno. Nato v jaslice postavim še razne vejice, ki izgledajo kot drevesa, pa kamenčke ... in tako ponazorim razgibanost pokrajine. Ne manjka niti zvezda repatica, ki sem jo sama izdelala iz drobnih lučk že v srednji šoli. Tudi naši mucki so navdušeni nad jaslicami, saj je že velikokrat kakšen spal na mehkem mahu.

Marjan: V preteklosti, ko so bili otroci še doma, smo skupaj postavljali klasične jaslice z doma izdelanim lesenim hlevčkom iz bele breze. Ni manjkala niti jelka s pisanimi balončki in lučkami. Sedaj pod jelko postavimo eno od mojih skulptur in s tem pričaramo nekaj prazničnega vzdušja.

Kaj želite bralkam in bralcem v letu, ki prihaja?

Janja: Bodimo človek sočloveku-dajmo se poslušati in ne pozabimo na pozornosti eden do drugega celo leto, ne samo za božični čas.

Marjan: Ne pozabite gojiti želja, ki jih nosite v sebi. In ne pozabite poiskati prave priložnosti, da realizirate lepe želje. Vedno, ko se srečaš z nečim lepim, pomisli, če imaš tudi sam sposobnosti, da to realiziraš. Nato je potrebno le začeti in nekaj lepega vedno nastane.

Intervju se je razvil v sproščen klepet in tako smo odkrili kar nekaj stvari, predvsem misli, ki nas povezujejo. Zato vsem želim tako kot Janja, da bi znali prisluhniti eden drugemu, hkrati pa isto kot Marjan, da bi znali v sebi odkriti lepe stvari in jih deliti z drugimi!

Sara Krošelj

Valentin Casarsa: "Kdor pozorno pogleda mojo fotografijo, ve, kdo sem jaz!"

Valentin Casarsa je mednarodno prepoznaven fotograf, ki se je rodil prav v naši občini. Po mladosti, preživetu v Vrtojbi, se je preselil v Novo Gorico, ki je postala njegov novi dom, ampak Vrtojbe se le nikoli ne pozabi. Z dolgoletnimi izkušnjami v svetu fotografije se je Valentin odločil, da bo svoje znanje delil naprej in ustanovil je pravo šolo za fotografe, ki vam jo bomo poleg samega fotografa predstavili v sledečem besedilu.

Kdaj si se prvič srečal s fotografijo in kako si ugotovil, da je to tisto, s čimer se boš profesionalno ukvarjal?

Že od malih nog se rad izražam in že takrat sem ugotovil, da ustvarjanje zahteva svoj čas in ker sem vedno stremel k višjim ciljem, sem potreboval vedno več časa. S samo fotografijo sem se srečal v srednji šoli in moja prva ugotovitev je bila, da s fotografijo zajameš trenutne občutke in trenutno čustveno stanje, ki jih kasneje ne spreminjaš in to mi je bilo pisano na kožo. Srečanje s fotografijo izvira iz neke potrebe, saj sem si prvi kompaktni fotoaparatus kupil, ko smo se odpravljali na maturantski izlet in za izziv sem si postavil cilj, da domov pripeljem zgodbo, ne zgolj fotografije pokrajine in nas samih. Fotografija kot izrazni medij je moja strast, ki sem jo amatersko gojil celoten študij, po končanem študiju pa sem se znašel s kupom fotografij, ki sem jih želel deliti z ostalimi. Želja je bila tako močna, da nisem poslušal nasvetov okolice in vedno sem si želel, da bi nekega dne hodil mimo kioska in na neki reviji zagledal svojo

fotografijo na naslovnici. Pogumno sem pristopil do uredništva revije Mag, kjer sem predstavil svoje delo in presenečen sem bil, ko sem v naslednjem mesecu imel kar tri naslovnice od štirih in to je bil moj javni začetek in resnično je bil to le začetek, saj sem od tistega trenutka imel vedno več naslovnice za različne revije in sodelovati sem začel tudi z različnimi oglaševalskimi agencijami. Ker to delo ni bilo redno, sem iskal neko dopolnilno dejavnost, ki bi mi krila vsaj sprotne stroške in imel sem željo, da bi postal oblikovalec spletnih strani, saj je takrat splet ravno zaživel. V eni izmed italijanskih oglaševalskih agencij so iskali ravno oblikovalca, ampak ko so na razgovoru izvedeli, da sem fotograf, so me zaposlili kot fotografa in tam sem bil dve leti, kjer sem si nabral veliko novih in zanimivih izkušenj. Nato sem se odločil za samostojno pot in uspešno sem sodeloval z lokalnimi podjetji in prav tedaj sem spoznal Stock fotografijo na enem izmed projektov. Doma sem imel ogromno fotografij, s katerimi nisem vedel, kaj bi, pa sem se prijavil na spletno agencijo iStock in objavil nekaj svojih fotografij in že v enem tednu je bila ena izmed mojih fotografij izbrana za fotografijo tedna, kar mi je dalo dodatno moč in energijo za nadaljevanje prav v tej smeri. Tako sem začel prodajati komercialno fotografijo in to uspešno počnem že deseto leto.

Si se morda o fotografiji v preteklosti kje izobraževal?

Ko te nekaj zelo veseli, vedno hrepeniš po določenem znanju. Vse svoje prihranke sem vedno porabil za knjige o fotografiji in ves svoj čas sem zapravljaj, da sem se v tem preizkušal in se učil. Med študijem v Ljubljani sem zasledil tečaj fotografije in filma Rajka Bizjaka,

ki je prav tako Vrtojbenc, ki je v Zagrebu študiral kamero. To je bil tudi edini tečaj, ki sem ga obiskoval.

Tvoji urniki so zelo polni, imaš namreč več kot povprečni 8-urni delavnik. Ali ti tvoj posel predstavlja zaradi tega kakšen napor ali oviro v samem življenju ali je to le užitek in ljubezen do tega, kar počneš?

Moje delo mi je vedno užitek in vedno mi vrača ogromno energije. Sploh ni pomembno, koliko me delo izmuči in koliko energije mi poje, končni izdelek mi vedno vrne več od vsega, kar v to vložim.

Zasledila sem tvoj nov projekt, pred kratkim si namreč odprl šolo komercialne fotografije RedRock. Nam zaupaš kaj več o sami šoli?

Ideja o sami šoli je tlela v meni kar nekaj časa, vendar je nekako nisem uspel izpeljati. Veliko sem komuniciral s študenti fotografije in ugotovil, da jih šola uči fotografske dejavnosti, zanemarja pa skrb za študente po študiju. Če se neko želi ukvarjati s fotografijo, mora od tega preživeti in tega znanja, kako preživeti ali morda nekaj zaslužiti, jim fakulteta ni dala. Sam v svoji šoli pa sem fotografsko znanje želel združiti s samo prodajo fotografij, da bi bili študentje tako še bolj motivirani. In ker zelo rad podajam

znanje naprej in uživam v sreči sočloveka, to zame res ni bilo težko. In priznati moram, da ponovno delam nekaj, v čemer neizmerno uživam. Naša šola predvideva podajanje enakih znanj, kot jih ponuja katera koli fotografska šola, s to razliko, da pri nas na dotičnih projektih ustvarjamo fotografije, ki jih kot šola že sproti tržišmo. Šola ima neko minimalno šolnino, ki jo študentje med samim šolanjem z našim načinom trženja že sproti pokrijejo. Uvedli smo nov model študija, ki ti med samim študijem ponuja že prvi zaslužek. V prvem letniku študente pripravimo, da so sposobni kvalitetno, konceptualno zasnovati fotografijo na vseh dotičnih področjih od makro fotografije do reportažne, portretne, ... V drugem letniku pa naredimo kvalitativni preskok, kjer je naš namen nagovor vrhunske oglaševalske fotografije. In v končni, tretji fazi bi najuspešnejše fotografije povabil v fotografsko agencijo, saj sem mnenja, da več kot nas je, bolje lahko funkcioniramo.

Katera je prva stvar, ki jo preneseš na svoje učence in meniš, da je za dobrega fotografa pomembna?

Prvo, kar povem vsakemu svojemu kolegu ali študentu, je to, da naj vedno porabi več časa za razmišljanje o tem, kako bo neko fotografijo naredil, kot pa jo bo dejansko delal. In vedno pravim, da se moraš prvo postaviti v vlogo, ko fotografijo nekako vizualiziraš in veš, kdo bi bil možen kupec tega dela, in šele potem fotografijo narediš.

Fotografiraš resnično vse, toda v čem osebno najbolj uživaš?

Najbolj uživam v fotografiranju ljudi, saj pri tem delu matematika nikoli ne drži, ker je lahko rezultat dela z ljudmi vedno boljši od pričakovanega.

Veliko delaš z modeli in verjamem, da delo z modeli ni enostavno, saj jih moraš kot fotograf sprostiti in jih usmeriti v pozicijo, ki bo ustvarila popolno fotografijo, moraš biti dober govorec in hkrati tudi psiholog. Kaj je pri delu z modeli najtežje?

Manj kot model poznaš, lažje je z njim delati, ker vedno vlada prava doza spoštovanja. Seveda je zelo pomembno, kaj fotografiram, saj

če fotografiram katalog oblačil, je oblačilo v prvi vrsti in model ne sme biti preveč vpadljiv. Na portretirancu, recimo, moraš preko fotografije prikazati vse njegove izkušnje in njegov karakter. Najtežje je, ko moram ustvariti nič kaj prijetno situacijo, model pa mora izgledati zelo sproščeno. Tukaj je potrebna velika mera retorike in psihologije, v čemer spet uživam.

Na katero svojo fotografijo si najbolj ponosen?

Na tisto, ki je še nisem naredil.

Nam lahko zaupaš svoje načrte in cilje za prihodnost in kaj bi morda

predlagal posameznikom, ki bi se radi ukvarjali s fotografijo?

Veliko želja sem že uresničil in delam to, kar me veseli. V prihodnje pa bi ob sebi rad imel ljudi, ki gojijo enake vrednote kot jaz in vsakemu, ki se nam bo pridružil, želim največjo srečo in sam se bom potrudil, da bo vsakdo, ki bo ob meni, čimbolj uspešen, ker če bo on, bom imel ob sebi nekoga, ki bo delil enake vrednote kot jaz. Mogoče zveni altruistično in ambiciozno, ampak rad bi videl, da so vsi okrog mene srečni, uspešni in veseli.

Lara Soban

Foto: Nina Gulin

Ekonomistka, ki svoje sanje iz otroštva uresničuje v novem poklicu

Mojca Požar Gulin je ekonomistka s prav posebnim hobijem, ki je prerasel v njen novi poklic. Po dvajsetih letih dela v lastnem knjigovodskem servisu se je podala na novo pot izdelovanja 100 % naravne kozmetike, ki je primerna za vsakogar. Ljubezen do zelišč in narave goji že od nekdaj, danes pa so se ji uresničile največje sanje.

Mojca, po izobrazbi si ekonomistka, tvoja velika strast pa je narava in predvsem zelišča, ki so postala del tvojega vsakdana. Lahko bi rekli, da te zanimajo dve zelo različni področji, kako te je življenje popeljalo k tema dvema tako nasprotujočima se področjema?

Svoje otroštvo sem zelo rada preživljala v naravi, mama pa me je že kot majhno deklico popeljala v svet zelišč. Skupaj sva nabirali zelišča, jih gojili, sušili, pripravljali razne čajne mešanice, tinkture, pa tudi ognjičevo mazilo sem se naučila že zelo zgodaj pripravljati. Kot otrok sem svojim punčkam pripravljala tudi parfume, tako da sem rožice namakala v vodi. Moja velika prijateljica je bila vedno knjiga o zeliščih in prijateljstvo je zvesto in trdno še danes. Po končani osnovni šoli sem se želela vpisati na srednjo farmacevtsko šolo, ampak šola je bila le v Ljubljani, takrat pa še nisem želela zapustiti doma in sem se

vpisala na srednjo ekonomsko šolo v Postojni. Po končani srednji šoli, sem študij nadaljevala na ekonomski fakulteti in po končanem študiju sem se zaposlila kot računovodja, kjer sem bila zaposlena pet let, po dvajsetih letih dela v svojem knjigovodskem servisu pa je napočil čas za spremembo. Moj hobi – zeliščarstvo in svet aromaterapije je prerasel v moj novi poklic.

Foto: Nina Gulin

Zelišča so torej tvoja velika ljubezen, študij pa je bil prav nekaj drugega. Ti je vse znanje predala mama in knjiga ali si se tudi kje izobraževala?

Res je, veliko zelišč sem že dobro poznala, prvo pravo znanje iz aromaterapije pa sem dobila na izobraževanjih pri priznani aromaterapevtki iz Avstrije in spomnim se, da sem se čudila, za kaj vse je uporabno eterično olje iz sivke. Prihajam iz Postojne in naj povem, da tam sivke ni bilo na vrtovih in takrat sem sivko poznala le kot vrečke iz posušene sivke za v omare in zame je bilo odkritje o eteričnem olju velik dosežek. Prebrala sem tudi ogromno tuje literature, predvsem hrvaške, priznati pa moram, da so v tem poslu zelo pomembne izkušnje. Najboljši preizkuševalci so bili moji bližnji sorodniki in znanci. Veliko izdelkov je nastalo naključno, zaradi težav s kožo mojih otrok ali sorodnikov. Sprva pa sem se srečala z večjimi

težavami s samo nabavo surovin za izdelavo naravne kozmetike, saj se jih pri nas ni dobilo, v sosednji Italiji pa si lahko kupil le večje količine. Poleg tega sem vedno zbirala staro embalažo, da sem lahko lično shranila, kar sem izdelala, danes pa je to veliko lažje, saj je na tržišču veliko več ponudnikov embalaž in surovin. V letih 2010 in 2011 sem se udeležila tudi osnovnih tečajev iz Bachovega cvetnega zdravljenja, tako da sem postopoma začela vključevati Bachove kapljice v svoje pripravke, ki pa so le za osebno porabo in priznati moram, da so učinki na kožo presenetljivo dobri.

Si začela izdelovati naravno kozmetiko zaradi lastnih potreb ali si imela le veliko željo po nečem novem, po novih spoznanjih ali je bil morda kateri drugi razlog?

Pred dvajsetimi leti, ko sem prvič postala mamica, sem začela z izdelavo prvih krem za lastne potrebe, saj sem imela alergije na vse kupljene izdelke in veselje in zadovoljstvo, ki sem ga čutila ob sami pripravi in uporabi krem, me je motiviralo za dodatna izobraževanja in izdelavo novih pripravkov za nego kože. Vedno sem zelo srečna, ko mi uspe kaj novega in nikoli ne bom pozabila kakšno srečo sem čutila, ko sem izdelala prvo pravo kremo, ki je bila videti kot kupljena, a v sebi ni

imela niti procenta kemije. Čarobnost priprave krem te tako zapelje, da ne moreš več prenehati in vedno želim izdelati nekaj novega zase in za druge.

Ali kupuješ zelišča in sestavine ali jih sama prideluješ?

Zelišča in nekatere sestavine za svojo kozmetiko pridelujem sama, moj domači vrt je poln raznoraznih zelišč, za katere sama skrbim. Že vrsto let imam v domačem vrtu manjši nasad sivke, rožmarina in poprove mete, pred tremi leti pa sem za rojstni dan prejela kotel za parno destilacijo eteričnih olj, s pomočjo katerega vsako leto pridobivam eterično olje in hidrolat iz domačih zelišč. Lahko se pohvalim, da sem bila med prvimi v Sloveniji, ki so začeli z gojenjem in destilacijo sivke. V zadnjih letih je moje zanimanje prevzela tudi vrtnica, tako da širim svoj mali nasad dišečih vrtnic, iz katerih spomladi pridobim čudovito rožno vodo, s katerimi se razvajajo moji bližnji in seveda jaz. Za potrebe naravne kozmetike, ki jo izdelujem za trg, pa sestavine kupujem in vedno izbiram pretežno ekološke in kvalitetne izdelke.

Trenutno lahko rečemo, da si profesionalna proizvajalka naravne kozmetike, kako bi opisala svojo linijo izdelkov in kaj sploh lahko pri tebi dobimo?

Moja kozmetika je 100 % naravna, izdelana ročno s kvalitetnimi pretežno ekološkimi sestavinami, torej brez škodljive kemije in je namenjena negi obraza in telesa. Vaša koža bo negovana, nahranjena in zaščitena na popolnoma naraven način, za kar poskrbi čebelji vosek, različna rastlinska olja in masla. Vse umetne dišave sem zamenjala z eteričnimi olji, ki kožo negujejo in dajo izdelku prijeten vonj. Moja kolekcija za nego obraza je dvokomponentna, kar pomeni, da sem ločila vodno in oljno osnovo, s čimer sem se izognila vsem škodljivim dodatkom, ki jih običajne kreme vsebujejo, da se lahko prodajajo na tržišču.

Komu je tvoja kozmetika namenjena?

Moja kozmetika je primerna prav za vsakogar, od najstnika do odraslih oseb.

Kakšne so prednosti tvoje kozmetike?

Največja prednost je v tem, da komplet za obraz vsebuje vse potrebno za nego kože. Ne potrebujete tonika, čistilnega mleka, dnevne in nočne kreme. Sami si pripravimo kremo glede na trenutne potrebe kože po vlagi in maščobi.

Kje te nekdo, ki bi si želel uporabljati tvojo kozmetiko ali tvoje izdelke, lahko najde?

Mojo kozmetiko lahko dobite v Lekarni Nova v Šempetru, za morebitne informacije pa sem dosegljiva na elektronski pošti mojca.p@siol.net. Vsak četrtek ob 17.30 imam v Lekarni Nova brezplačno predavanje o naravni negi, kamor vas lepo vabim.

Kakšni so tvoji cilji in načrti za prihodnost?

Uporaba moje naravne kozmetike pri masaži v kozmetičnih salonih po vsej Sloveniji, morda tudi v tujini. Želim tudi širiti svojo filozofijo naravne nege med ljudi, ki si želijo drugačno obravnavo negovanja.

Za konec me zanima, kaj bi svetovala našim bralkam in bralcem, kako naj negujejo svojo kožo?

Zelo pomembno je redno, dnevno čiščenje kože na obrazu in hranjenje le-te s kvalitetno hranilno kremo, ki bo kožo tudi zaščitila. V zimskem času potrebuje naša koža več maščobe in če imate morda težave s suho kožo je lahko vzrok v tem tudi premajhen vnos tekočine v telo. Priporočila bi, da si enkrat tedensko pripravite dodatno nego – piling in masko – občasno pa si le privoščite masažo. Za piling ali masko naj povem, da lahko porabite sestavine iz domače shrambe: med, zdrob, sadje, oreščke, ... Za konec pa bi vam rekla še, da uživajte ob negi vaše kože, cenite se in imejte se radi, vzemite si vsak dan nekaj minut zase in za nego svoje kože.

Lara Soban

Foto: Nina Guljin

Boreljada 2015 ponovno privabila številne od blizu in daleč

Septembra je v Vrtojbi čas za Boreljado in tudi letos ni bilo nič drugače. Med 18. in 20. septembrom je borela zasedala osrednje mesto v dogajanju, ki ga je pripravil Krajevni odbor Vrtojba v sodelovanju s številnimi drugimi domačimi društvi in zavodom KŠTM Šempeter-Vrtojba. Organizatorji so ob podpori Občine Šempeter-Vrtojba pripravili vrsto dogodkov, ki so tridnevno prireditev obarvali etnološko, kulturno in športno. V petek so imeli glavno besedo predvsem otroci. Zanje so dopoldan v POŠ Vrtojba in Vrtcu Sonček pripravili ustvarjalne delavnice na temo "Z borelu v begunjstvo". Pod večer pa so v vrtojbenskem mladinskem centru najprej odprli razstavo otroških izdelkov in fotografij, nastalih lansko

jesen, nato pa je sledila projekcija dokumentarnega filma o beguncih z Goriškega med I. svetovno vojno. Niso letele ptice avtoric Nadje Velušček in Anje Medved.

Drugi dan je bil športno obarvan. Ekipe so se pomerile v balinanju, kolesarski navdušenci so z gorskimi kolesi prekosarili občino, zvečer pa ni manjkala tradicionalna briškuljada in ples, ko se je marsikdo zavrtel v plesnih latino ritmih.

Osrednje dogajanje pa je bilo kot navadno rezervirano za nedeljo. Začelo se je s sv. mašo v vrtojbenski župnijski cerkvi in blagoslovom borel. Popoldan pa je oživila glavna vrtojbenska ulica, po kateri je do prireditvenega prostora

potekal tradicionalni sprevod borel. Ker je bila letošnja tema povezana z obletnico I. svetovne vojne in odhodom Vrtojbenцев v begunjstvo, so bile tudi borele pripravljene in predstavljene v tem duhu.

Praznovanje je bilo lepa priložnost za druženje in utrjevanje prijateljskih vezi med obiskovalci, ki so prišli od blizu in daleč, tudi iz pobratenih občin Medea, Keutschach am See/Hodiše ob jezeru in Romans d'Isonzo/Romans ob Soči. Prav zato sta v nedeljo župana Občine Šempeter-Vrtojba, Milan Turk, in Občine Medea, Igor Godeas, ob 30. obletnici pobratenja med krajema Vrtojba in Medea in 10. obletnici pobratenja med občinama Šempeter-Vrtojba in Medea slovesno podpisala **Listino o obnovitvi pobratenja**.

V nadaljevanju so zbrani lahko videli še spretnosti plesalk in plesalcev različnih plesnih šol, ki delujejo v občini, pokušali "Vrtejbnsko kuhinjo" in pecivo ter se zabavali v družbi Mie Guček & Best Company.

Mateja Poljšak Furlan

5 koncerti sakralne glasbe zaključili leto 2015

“Glasba daje veliko veselja, brez katerega človeku ni živeti.”

Kitajski filozof Konfucij

Kulturno umetniško društvo Šempeter je v letošnji jeseni ljubiteljem klasične glasbe podarilo tri koncerte sakralne glasbe: v Šempetru pri Gorici, Biljah in Izoli. Pevci Župnijskega mešanega pevskega zbora Šempeter smo šempetrski koncert izvedli 10. oktobra 2015 v Cerkvi sv. Petra v sodelovanju s sopranistko Polono Kante Pavlin, ki je letos med drugim nastopila v avtorski glasbeni igri Poglej, moj dragi Figaro. Domače občinstvo nas je toplo pozdravilo ter nekatere skladbe nagradilo z vzkliki in bučnim aplavzom. Poslušalcem so srca ogreli solistični vložki mladih pevcev Lucije Bizjak, Reneja Turka ter Jakoba Pavlina. V nabito polni cerkvi je petje solistov in zbora ves čas spremljalo igranje Projektnega orkestra KUD Šempeter, v katerem igrajo mladi glasbeniki, osnovnošolci, srednješolci in tudi študenti, ki se izobražujejo na Glasbeni šoli Nova Gorica, Konservatoriju za glasbo in balet Ljubljana ter na ljubljanski Akademiji za glasbo,

igrajo pa tudi v drugih komornih in orkestralnih sestavih. Pod svojo dirigentsko, še ne tako obrušeno taktirko, jih je v začetku leta 2015 zbral ambiciozni organist Matjaž Černic, mlad Šempetrc, ki se je letos poleg vodenja Župnijskega mešanega pevskega zbora Šempeter, lotil tudi zahtevnega projekta dirigiranja simfoničnega orkestra. Matjaž je tudi avtor večine aranžmajev, ki jih orkester izvaja.

V Biljah smo 8. novembra 2015 koncertirali na vabilo Društva Glas iz Bilj. Koncert smo izvedli tudi v Izoli, v cerkvi sv. Marije Alietske. Zbor se je skupaj s solisti in orkestrom odzval na vabilo Župnije Izola in 14. novembra 2015 podaril poslušalcem na obali Koncert sakralne glasbe, katerega program je premišljeno sestavljen iz del Mozarta, Vivaldija, Haendla, Schuberta, še živečega sodobnega Jenkinsa ter tudi slovenskih avtorjev sakralne glasbe. Pevci Župnijskega mešanega pevskega zbora smo skupaj s solisti ter člani orkestra tako leto 2015 uspešno zaključili. Veseli smo, da smo našim poslušalcem približali lepoto in ubranost sakralne glasbe.

Jerica Turk,

Kulturno umetniško društvo Šempeter

Ko na vrata potrka doktor Začetek

Naše društvo je v tem letu obiskal doktor Začetek. Medse smo sprejeli nove člane, naše ideje pa so rodile nov projekt in to je lasten abonma, poimenovan Abonma gledaliških predstav Kot v pravljici. In tudi v pravljici smo spet na začetku, saj nam Jana Korečič zopet postreže s pravljичno poslastico. Sicer se je s strahovi spopadla že na začetku svoje književne ustvarjalne poti, a tokrat se bo Gvido spopadal z drugačnimi strahovi. S strahovi, ki jih prinašajo začetki. Na začetku knjige spoznamo Gvida, ki se spopada z računanjem. In ker bi se raje igral kot računal, se v njegovi sobi kar iz oblaka pojavi doktor Začetek. Skupaj s svojimi asistentkami Gvida nagovarja, naj računanje opusti, naj si raje izbere zabavo, zato mu ponudi tudi eno od igrac iz svojega čarobnega plašča. Ponuja pa mu tudi vožnjo z Vlakom Zamujenih Priložnosti. In tu se Gvido znajde na križišču. Njegovo nadaljnjo pot pa izbira bralec ... In verjeli ali ne, vedno znova se bo Gvido lahko znašel na začetku, saj gre za interaktivno knjigo, ki bralcu ponuja možnost, da jo vedno znova prebere drugače. In bralec je vedno znova postavljen pred izziv. Bo premagal začetni strah ali bo konec že z začetkom?

Otroci, naj vas čim večkrat obišče doktor Začetek, a iz društva vam želimo, da ne bi ostali na postaji in mahali Vlak Zamujenih Priložnosti, saj priložnost zamujena, ne vrne se nobena ... in slab začetek je morda dober konec. No, kljub vsemu pa vam želimo uspešen začetek novega leta in pravljичen preostanek le-tega.

Sara Krošelj

Foto: Tomaz Nemec

Moto klub Kavalir Šempeter-Vrtojba

Moto Klub Kavalir Šempeter-Vrtojba v občini Šempeter-Vrtojba deluje že drugo leto. Klub je sorazmerno mlad, vendar smo člani kar aktivni. Trenutno društvo šteje 40 motoristov, pohvaliti pa se moramo, da so med nami tudi motoristke, čeprav si večina predstavlja, da motor vozimo samo moški.

Letošnje leto smo pričeli zelo zgodaj, saj nam je bilo vreme zelo naklonjeno. V marcu smo se udeležili moto zбора v Percotu (Italija), nato pa je v aprilu sledilo žegnanje v Mirni Peči. Vožnja proti domu je bila kar zahtevna, saj nas je med vožnjo presenetilo sneženje. Sledila je krvodajalska akcija v organizaciji moto skupine OK Ridersi iz Nove Gorice, MK Kavalir in MK Soča iz Tolmina. Kri je darovalo okoli 100 članov.

Člani Moto kluba Kavalir smo se nato celo leto udeleževali različnih srečanj v Sloveniji, Avstriji, Italiji

in na Hrvaškem. Letos smo prvič sodelovali pri praznovanju Sv. Petra. Predstavili smo svoje ljubljence, tudi starodobnike, ki jih je med nami kar nekaj.

Zaključek sezone smo organizirali 17. oktobra 2015. Zbrali smo se na "placu", nato je sledila panoramska vožnja in pogostitev v Športnem centru HIT. Na zaključek smo povabili goste, ki so nam zaželeli

še več podobnih srečanj in seveda srečno vožnjo v naslednji sezoni.

Letošnja sezona je zaključena, sledi počitek, ampak kmalu bomo nazaj. Vozniki v letu 2016 bodimo strpni, pozorni, kaj se dogaja na cesti in da ta cesta ni samo za posameznika.

Dominik Hanžič,
predsednik MK Kavalir Šempeter-Vrtojba

Karate društvo Sakura

V nedeljo, 15. novembra 2015, smo se na povabilo karate kluba Staranzano iz sosednje Italije udeležili mednarodnega tekmovanja pod nazivom **Bobolar Karate Cup 2015**.

Za **Karate društvo Sakura** iz Šempetra pri Gorici sta tekmovali Urša Marušič, ki je osvojila 2. mesto, ter Teodora Đurđević, ki je dosegla 1. mesto.

V Kopru je med 12. in 18. oktobra 2015 potekalo 1. svetovno prvenstvo zveze UWK.

V kategoriji kadeti moški kata posamezno je nastopil **Jure Vodopivec**, član TKS Sakura, Šempeter pri Gorici, ki se kljub lepi izvedbi kate ni uspel uvrstiti v naslednji krog.

V kategoriji mladincev je nastopil **Lukas Kranjc**, član TKS Sakura Šempeter pri Gorici, ki se kljub dobri izvedbi kate za las ni uvrstil med prvih osem, ter se je moral zadovoljiti z 9. mestom.

V nedeljo, 11. oktobra 2015, je v Domžalah potekal Odprti karate turnir SKIF Slovenije za Pokal Domžal.

Tekmovanja se je udeležilo kar **pet držav**, in sicer BiH, Italija, Romunija, Srbija in Slovenija. Skupno se je v katah in bojih pomerilo preko **400 tekmovalcev!**

Tekmovalci **TKS Sakura iz Šempetra pri Gorici** Teodora Đurđević, Urša Marušič in Leon Ferletič so se v svojih kategorijah uvrstili med 5. in 8. mestom, medtem ko je njihov klubski kolega **Jure Vodopivec dosegel 1. mesto** v svoji tekmovalni kategoriji!

Karate društvo Sakura

Martinova furenga 2015

Bela vina: Zorin Koglot, Danilo Hvalič, Andrej Čotar.

1. mesto rdeče: Anej Kravanja.

2. mesto rdeče: Alojz Pahor.

Turistično društvo občine Šempeter-Vrtojba je v sodelovanju z Zavodom KŠTM Šempeter-Vrtojba in Društvom žena Vrtojba v soboto, 13. novembra, organiziralo tradicionalno Martinovo furengo v velikem šotoru na Trgu Ivana Roba v Šempetru pri Gorici.

Vozovi z mladim vinom so na pot iz Solkana krenili ob 14.30, obiskali so Novo Gorico in se nato pripeljali k nam ob 18. uri, ko se je začel že tradicionalni krst mladega vina domačega vinarja Zorina Koglota. Za primerno vzdušje so poleg mladega vina in dobre hrane poskrbeli še pevška skupina Zveze borcev, dalmatinska Klapa Srdela in plesna skupina Arena.

V okviru martinovanja je potekalo tudi že tradicionalno tekmovanje za najbolj všečno belo, rdečo in rose domače vino Občine Šempeter-Vrtojba po oceni občinstva, na katerem je sodelovalo kar 27 različnih vin domačih vinarjev.

Prvo mesto v kategoriji belih vin je zasedel Danilo Hvalič, drugo mesto Zorin Koglot, tretje mesto pa je pripadlo Andreju Čotarju.

Med rdečimi vini je primat prevzel Anej Kerševan, drugo mesto Sandi Pintar, tretje mesto pa Alojz Pahor.

V kategoriji rose je prvo mesto zasedla Biotehniška šola, drugo mesto Sandi Pintar, tretje mesto pa Boris Furlan.

Program se je naslednji dan nadaljeval s kmečko tržnico, ki jo je organizirala ekologinja prehrane Maura Arh. Med 8. in 13. uro so si obiskovalci na trgu lahko postregli z bogato ponudbo lokalnih in drugih ekoloških pridelovalcev.

Vsem sodelujočim se zahvaljujemo za pomemben prispevek, zmagovalcem pa iskreno čestitamo za dosežen uspeh.

KŠTM Šempeter-Vrtojba

1. mesto rose: Biotehniška šola.

2. mesto rdeče in rose: Sandi Pintar.

3. mesto rose: Boris Furlan.

Društvo Gas Vrtejba

Na Gas poletju je bilo letos zelo živahno, zadnji mesec pa se je dogajanje le še stopnjevalo. Dogodki so se kar vrstili, obiskovalci menjavali, pester program pa smo Gasovci pripravili v sodelovanju z drugimi podobnimi organizacijami.

V sklopu Mesta Mladih je potekala že tradicionalna dirka z go-karti med študenti in dijaki, ki se je izpeljala v sodelovanju s člani KGŠ-a. Dogodek je bil dobro obiskan, saj je vsak poskušal porušiti rekord najhitrejšega in se s tem potegoval za prvo mesto. Študentska dirka je vsako leto bolj obiskana, kar nam predstavlja nagrado za dolgoletno delo. V letošnjem letu so nas obiskali tudi študentje iz sosednje Gorice (ITA). Vse kaže, da bodo te prireditve postale mednarodne.

Velika pozornost je namenjena profesionalnim dirkačem, predvsem najmlajšim. Za te smo v letu 2015 organizirali tri Državna prvenstva in jim tako omogočili, da se predstavijo na domačem terenu. V iztekajočem se letu so naši tekmovalci bili nadvse uspešni, kar je društvu prineslo dva naziva slovenskega državnega prvaka, naziv državnega prvaka v Italiji, naziv pokalnega prvaka v

Italiji in dva državna podprvaka. Z rednimi treningi so se naši dirkači v zadnjih letih izjemno izboljšali in sedaj se vsi uspešno borijo za stopničke na vseh tekmovanjih.

Zelo pomemben del našega programa je šola Minimoto. Starši ne morejo preprečiti, da bi njihov otrok kadar koli vozil motor, lahko pa zagotovijo, da se to ne bo zgodilo prvič pri šestnajstih. Lahko poskrbijo, da bodo otroci imeli ustrezno predznanje, ko bodo postali udeleženci v prometu. V tem letu je šola minimoto obiskalo 46 otrok, kjer so se naučili prvih korakov na motorju. Na žalost smo jih morali kar precej zavriniti, saj je takšno učenje zelo zahtevno.

Ducati Fest

Od zadnjega Ducati Festa leta 2013, ko nas je obiskalo 900 motoristov, smo jih letos našli 1700. Skupaj z društvom DOC Gorizia smo letos uspeli privabiti skoraj dvakrat toliko motoristov in obiskovalcev iz cele Evrope. Med ljubitelji rdečih vragov se govori, da je to drugi najpomembnejši dogodek znamke Ducati. Prvi je Word Ducati Week. Hvaležni smo vsem Ducatistom in ljubiteljem moto športa, saj je srečanje uspelo po njihovi zaslugi. Prireditev postaja vedno bolj mednarodna. Letos so nas poleg Italijanov obiskali tudi motoristi iz Slovaške, Nemčije, Poljske, Češke, Srbije, Avstrije, Švice, Anglije ter Ameriški vojaki iz Aviana. Največjo mednarodno prireditev v občini je skrajšal dež, saj je zaradi vremena odpadel sobotni koncert.

Družinski ŽIV-ŽAV

Tradicionalna prireditev, ki jo organiziramo vsako leto za otroke, je bila letos še obširnejša in zanimivejša. K sodelovanju so pristopili tudi KO Vrtojba, Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu, Plesna šola Rebula pa tudi nekaj podjetij iz goriške regije. Otroci so si lahko ogledali predstavo Tri kepice prometa, vozili so se v posebnih vozilih na začasnem poligonu, razigrali na napihljivih igralih in še in še. Prireditev pa je

prvenstveno namenjena zamenjavi rabljene otroške opreme in igrače. Skratka, kdor je opremo in igrače že prerasel, jih podari tistemu, ki jih potrebuje. Zato vas že letos vabimo, da shranite stvari, ki jih ne potrebujete več, in jih naslednje leto prinesete na Družinski ŽIV-ŽAV. Vsa oprema, igrače in knjige, ki ostanejo, jih Gasovci odnesemo na Rdeči križ in v Materinski dom.

Za ljubitelje starodobnih vozil smo v sodelovanju z GAS Gorizia organizirali že tretje zaporedno srečanje. Srečanja se je udeležilo 36 vozil.

Sodelovali smo tudi pri počitniškem varstvu otrok, ki poteka vsako leto v naši občini in zagotovili vsem otrokom adrenalinsko vožnjo z go-kartom. Letos prvič tudi z električnim vozilom.

Največji dosežek je bil dokončna izvedba električnega gokarta. Dva primerka, ki sta bila pripravljena in oddana v uporabo v letošnjem letu, sta požela veliko zanimanja med obiskovalci. Prevoženih je bilo precej kilometrov in to brez okvar, onesnaževanja in hrupa. Sicer pa nas čaka še veliko dela na tem področju. Da bi naše delo nadgradili se bomo v prihajajočih letih prijavili na razpis, s katerim bomo skušali urediti daljinsko vodenje vozil. S tem želimo doseči boljši nadzor nad vozili in posledično tudi večjo varnost.

Kljub težkim časom delamo dobro in nam delo ne predstavlja težav. Veseli nas, da ima občina dodatno ponudbo, ki pripomore k večjemu obisku naših krajev. Trenutno lahko rečemo, da društvo GAS ustvarja turistične produkte, ki pripomorejo k prihodu tujega kapitala.

Zahvaljujemo se vsem, ki podpirajo naše delo in razvoj, predvsem pa tekmovalcem in članom, ki širijo dobro ime Društva GAS Vrtejba.

*Dejan Koglot,
Društvo Gas Vrtejba*

Avgusta letošnjega leta je bila prva poroka v prostorih dvorca Coronini, kjer je sedež Občine Šempeter-Vrtojba. Šarm in duh dvorca se je občutil čez celoten civilni obred sklenitve zakonske zveze. Prihod s kočijo mimo hlada velikih dreves pred občinsko stavbo, godalna glasba v sprejemnih prostorih, druženje in pogostitev ter prihod v obnovljeno in svečano okrašeno poročno dvorano. Mladoporočenca Špelo in Jerneja je poročil župan Milan Turk.

LF

S podelitvijo Gallusovih značk za aktivno udejstvovanje na področju ljubiteljske glasbene dejavnosti so v oktobru bili počaščeni člani Mešanega pevskega zbora "Ciril Silič" Vrtojba. Slavnostne značke jim je podelil predsednik sveta novogoriške izpostave Javnega sklada RS za kulturne dejavnosti, gospod Edvin Mavrič. Po podelitvi je sledilo odprtje razstave ob 70. letnici delovanja zbora.

TP

Vrtojbenke in Vrtojbenci se vsako leto s krajevnim praznikom poklonimo prvemu padlemu partizanu iz Vrtojbe, Emilu Bizjaku - Juriju. Letošnji krajevni praznik, ki smo ga praznovali 24. oktobra 2015 v Mladinskem centru Vrtojba, je bil drugačen. Spomin na bratranca svojega očeta je namreč z nami delila gospa Mimi Vižin. Vse prisotne je najprej pozdravil predsednik Krajevne organizacije ZB za vrednote NOB, gospod Istvan Frančeškin, in poudaril, da je bila NOB izhodišče in temelj za svobodno državo, v kateri danes živimo. Program je nadaljeval pevski zbor podružnične šole Vrtojba, pod vodstvom Tatjane Marvin, na harmoniko pa jih je spremljala Katarina Tischer Gregorič. In prav zaradi njih, otrok, je potrebno najti rešitve za drugačen jutri, slediti poduku nekdanjih borcev, ki so našli moč, energijo, da so preusmerjali tok dogajanja, je med drugim v svojem slavnostnem nagovoru poudaril poslanec Državnega zbora Republike Slovenije, gospod Matjaž Nemec. Nadaljevanje programa je potekalo z vencem partizanskih pesmi v izvedbi kantavtorice Marjetke Popovski, Ženske vokalne skupine Danica in Moške vokalne skupine Sraka iz zamejstva pod vodstvom Patrica Quagiatta in ob spremljavi harmonikaša Manuela Visintina. Vse pesmi je povežalo sporočilo: ne zanemarjajmo vrednot, zaradi katerih nas spoštujejo v svetu.

Sara Krošelj

Na poslovilni zabavi najuspešnejše slovenske umetnostne kotalkarice Lucije Mlinarič, 7. novembra 2015, ni manjkalo eminentnih gostov, niti solza in smeha. Ob slovesu po 25 letih kotalkanja je bilo kar nekaj solz ganjenosti ob koncu izjemnega življenjskega obdobja, odličnem programu prireditve in množičnem in pristrčnem odzivu povablencev ter občinstva. Lucija se je vsem zahvalila in dodala: "Nisem žalostna, ker končujem kariero, saj jo končujem na vrhu in med prijatelji. Odslej se bom posvetila sebi, študiju, pa tudi treniranju najmlajših, saj jim želim predati svoje bogate izkušnje." V trenutku simboličnega slovesa je bilo veliko presenečenje protokolarno kotalkanje predsednika države, Boruta Pahorja, ki je dokazal, da se odlično znajde tudi na kotalkarskem parketu.

Sara Krošelj

7. in 8. novembra je v Športnem centru HIT potekala že tradicionalna mednarodna razstava psov, v organizaciji Športnega kinološkega društva Vrtojba. Na letošnji razstavi se je predstavilo preko 2000 štirinožnih prijateljev in organizatorji pravijo, da gre za rekordno število, s čimer so več kot zadovoljni.

SL

V začetku novembra se je na Goriškem mudil nadvojvoda Markus Habsburško-Lotarinški, pravnuk dolgoletnega habsburškega cesarja Franca Jožefa I., ki sicer živi v nekdanji cesarski rezidenци v Bad Ischlu blizu Salzburga. Nadvojvoda s spremstvom je obiskal nekatere kraje na Goriškem (Gorica, Ronki, Krmin, Števerjan, Aiello).

V nedeljo, 8. novembra, je habsburški nadvojvoda prišel tudi v Šempeter pri Gorici, kjer sta ga na tamkajšnjem pokopališču sprejela mag. Milan Turk, župan občine Šempeter-Vrtojba, in Ivo Podbersič, podžupan. Nadvojvoda se je še posebej zadržal ob grobnici rodbine Coronini von Cronberg. Po obisku pokopališča se je ugledni gost na kratko pomudil še na sedežu Občine Šempeter-Vrtojba v vili Coronini. Obiskal je razstavo, posvečeno šempetrski veji omenjene plemiške rodbine, ki je v kraju bivala do leta 1947. Med obiskom in vljudnostnimi pozdravi so se prepletale slovenščina, nemščina in italijanščina, kot nekakšen spomin na nekdanje čase večnarodne monarhije. Po 30. septembru 1900 je bil to prvi obisk kakšnega Habsburžana v Šempetru pri Gorici. Tudi cesar Franc Jožef, ki se je tedaj zadnjič mudil na Goriškem ob priliki praznovanja štiristoletnice prihoda naše dežele pod Habsburžane, se je namreč prišel pokloniti svojemu nekdanjemu vzgojitelju.

Renato Podbersič ml.

Nastopila je jesen, večeri so postali daljši, zato smo se članice Društva žena Vrtojba odločile, da jih bomo koristno izkoristile z različnimi aktivnostmi in delavnicami.

Torek smo določile za predavanje o zgodovini začimb. Sledilo je predavanje o tem, kaj so to začimbe in zakaj vse jih uporabljamo. Spoznale smo tudi začimbe, ki so za nas nekaj novega. Nismo vedele, zakaj vse se jih uporablja in katerim jedem jih dodajamo, da poskrbimo za zdravje svojega telesa. O vsem tem nam je predavala gospa Lavra Poniž, ki je nekatere začimbe tudi pripravila, da smo jih poskusile.

Tako smo jesenske dneve prijetno in koristno preživljale in zakorakale v praznični december.

Stanka Ferfolja

“Vino pije svet’ Martin, voda pa naj žene mlin,” pravi ljudska modrost, so bile uvodne besede napovedovalke na tradicionalnem Martinovem koncertu, ki se je odvijal 14. novembra 2015 v prostorih Mladinskega centra Vrtojba.

Kot že vrsto let v tem letnem času so pevci Mešanega pevskega zbora Vrtojba, pod vodstvom Zdravka Lebana, tudi letos poskrbeli za popestritev jesenskih večerov s celovečernim koncertom. Koncert je s pripovedjo o Sv. Martinu in legendah o priljubljenem svetniku povezovala Karin Zorn.

Iz dvorane je odmevala pesem domačega zbora ter gostujočega Mešanega pevskega zbora Lubnik iz Škofje Loke, pod vodstvom Urbana Tozona, ki je prav tako kot MePZ Vrtojba lani praznoval 35 let delovanja. Zbora sta s svojim repertoarjem lepo zaokrožila prijeten in raznolik pevski večer. Na koncu je Mija Bergant, predsednica MePZ Lubnik, v svojem in v imenu pevcev povabila gostitelje na ponovno druženje v Škofji Loki.

Da je tudi letošnji Martinov koncert v celoti uspel, se je potrebno zahvaliti vsem prijateljem petja ter znancem, ki radi prislunkejo zborovskemu petju. MePZ se še naprej trudi za ohranjanje kulturnega utripa v domačem okolju in vsem skupaj želi prijeten adventni večer, ki se začneja.

Zhanna Leban

SPAR Slovenija nadaljuje s širitvijo svoje trgovinske mreže. V Šempetru pri Gorici, na Vrtojbenski cesti 79, so 25. novembra odprli nov hipermarket SPAR. Slovesnega odprtja se je udeležil tudi župan Občine Šempeter-Vrtojba, gospod mag. Milan Turk. Ob tem dogodku je podjetje SPAR Slovenija podarilo 4.000 EUR Splošni bolnišnici Dr. Franca Derganca Nova Gorica za izvajanje programa Dora.

Foto: Spar Slovenija, d. o. o.

Biotehniška šola Šempeter pri Gorici je od 3. do 6. decembra gostila 24. državno razstavo ptic. Slovenska društva so razstavila več kot tisoč sobnih ptic. Obiskovalce, ki so prišli tudi iz Italije, so navdušili kanarčki, eksoti, papige in križanci. Razstavo so pripravili člani novogoriškega društva za varstvo in vzgojo ptic.

BB

Vstopili smo v mesec z najdaljšimi nočmi. Čeprav zima še ni pokazala svojih pravih zob, so decembrski prazniki že pred vrati, z njimi pa tudi ustrezno okraševanje. Praznične lučke na smrekah v Šempetru in Vrtojbi so zažarele v petek, 4. decembra, pospremljene s pesmimi iz številnih otroških grl združenih zborov OŠ Ivana Roba Šempeter in pozdravnimi besedami podžupana Iva Podbersiča.

MPF, Foto: Tomaž Nemec

Med 10. in 11. decembrom se je v kraju Videm-Dobrepolje odvijala 3. državna razstava poprtnikov in božičnih kruhov, kjer je domačinka Ida Mermolja prejela zlato priznanje. Iskrene čestitke.

SL

Župnija Vrtojba je letos praznovala tri jubileje: 20. obletnico novih zvonov, 80. obletnico ustanovitve Župnije Vrtojba in 90. obletnico posvetitve naše župnijske cerkve Jezusovega Srca.

Človek je telo in duh, oboje potrebuje kruh, pravi pregovor, zato smo od 5. do 13. decembra imeli sveti misijon, kar je duhovna prenova vernikov. Vodil ga je p. Alojz Markelj, jezuit iz Ljubljane, obiskal pa nas je tudi naš škof dr. Jurij Bizjak in vodil somaševanje v nedeljo, 6. decembra. Oba sta med drugim poudarjala pomen in lepoto družine.

Želimo, naj lepa cerkev sredi naše vasi vedno povezuje in druži vse krajanke, naj bo in ostane sveto srce našega kraja. V njej stoji napis: Sem vaša cerkev, ljubite me! In na velikem zvonu piše: Srce Jezusovo, Kralj in središče vseh src, usmilite se nas!

Foto: Foto atelje Pavšič-Zavavlav

Iskrice domačega jezika – slovensko ni vedno tudi naše, tuje je lahko domače

Resnica, povedana v domačem jeziku:

Pitwr nuca lejtne, č če bet kapac sz pinjlm pofarbat šofit u kambri. (Pleskar potrebuje lestev, da bi lahko s čopičem pobarval strop v sobi.)

Vse besede v njem so domače, toda nič ni (knjižno) slovensko razen predlogov, pomožnih glagolov in veznikov. Torej ni vse slovensko, kar je domače, in je naše, tudi če je tuje.

Naš domači jezik je veliko besed in besednih zvez prevzel od dveh velikih sosedov, to je italijanskega in nemškega jezika. V preteklosti so bila (žal) obdobja, ko so tujci z nasilnimi sredstvi »ponujali« svoja jezika našim ljudem, ki so se temu vsiljevanju upirali in se zavestno oklenili vsega slovenskega. Da so zavračali tuje, je razumljivo in logično. Toda v zgodovini so bila tudi obdobja, ko so ljudje lahko nemoteno uporabljali svoj jezik, vendar so ga pri tem neopazno, nezavedno dopolnjevali z besedami in besednimi zvezami od drugod. Tako je tisto, kar je bilo nekoč samo tuje, sčasoma postalo tudi naše, in tisto, kar je (bilo) čisto slovensko, ni (bilo) več domače.

V dveh (izmišljenih) zapisih vam tokrat želim predstaviti nekaj besed, ki smo jih prevzeli iz tujine in se nam zdijo samoumevno domače, imajo pa svoje mesto v slovarjih tujih jezikov. V prvem zapisu so

zbrane naše besede, ki v izvirni obliki »domujejo« v italijanskem slovarju, drugi pa vsebuje domače izraze, ki jih najdemo v slovarju nemškega jezika. Pa pogledjmo!

N **twnt** (*tondo* – okrogel krožniček, podstavek) sm **lwžu** (*allogare* – namestiti, postaviti) dwbro skuhan **krodegine** (*cotechino* – klobasa iz svinjskih kož). Nism jih neč objlu, jow sm jih nčku **lišo** (*liscio* – sam, brez dodatkov). **Nankar** (*ne anche* – niti) kruha nism **rivirou** (*arrivare* – (tudi) doseči, uspeti) urjzt, tkw s bli dwbri. Kr sm biw **žvelt** (*svelto* – uren, spreten, ročen), hmali ni **uvancalo** (*avanzare* – (tudi) ostati) prow neč. Wsje sm pojow sz **guštm** (*gusto* – okus, užitek, slast). **Pero** (*pero* – toda) krodegini s bli šaldu (*saldo* – čvrst, odporen) **šuštančljvi** (*sostanzioso* – hranljiv, redilen), ztw m je drugi dan primla **ortikarja** (*orticaria* – (v medicini) koprivnica; vneta, srbeča koža). Drugi bwt bom **stwrü od mejn** (*fare a meno* – odpovedati se) in bom rajši jow samo **vrzwtu** (*verza* – ohrovt).

Od **nimr** (*immer* – vselej, vedno) sm biw **flisn** (*fliegen* – teči (npr. voda teče)) z djlt. Uni dan sm vidou, d nš **šparget** (*sparen gelt* – varčevati denar (torej: štedilnik)) **nuca** (*nutzen* – koristiti) enu rku z ga **spuct** (*putzen* – čistiti, snažiti). Ma nism jmow puhno **cajta** (*zeit* – čas), k tisti dan nism biw **fraj** (*frei* – prost, svoboden). Lohkor sm samo spiw en **glš** (*glas* – kozarec, steklo) wde

in šow po **štjegn** (*stiege* – stopnice) dwl n vrt. Tm sm ubrou eden rus **galtroš** (*gartenrose* – vrtnica). K sm hwdu po vrti, sm **ahtow** (*achten* – paziti, skrbeti), d s n zletim u **drwt** (*dracht* – žica) z sošit cunje, ma sm pej stwpu u **drjek** (*dreck* – blato, govno) od prasca. Na zdej! **Žihr** (*sicher* – gotov, zanesljiv) bi postu stat še tisti galtroš!

Le koliko jih je, naših domačih-tujih besed!

In še (resnična) zgodbica o tem, kako lahko naše domače zveni za Slovence izven goriško-vipavskega prostora popolnoma nerazumljivo, torej tuje:

Na slovenski obali se je na plaži večja skupina otrok kriče igrala. Za nekatere kopalce, ki so ležali pod senčniki in uživali poletni dan, je bil otroški hrup moteč. Tudi za Mirana, ki je doma iz naših krajev. Svojo nejevoljo nad kričanjem je izrazil starejši gospe, ki je blizu njega na ležalniku brala Jano: »Dijo bwh, šjora, ma ta mularija je prow dišpjtna, k djla samo šušur in konfižjw, tkw d n upm nrđit nankar enu mudu!«

Gospa se najprej obrne k svojemu možu, mu reče: »Kva je tale reku?« Nato pa pogleda Mirana in mu odvrne: »Non kapito!«

Dragan Kulnik

Japonska nešplja

Je zimzeleno drevo, ki izhaja iz Kitajske, gojijo pa jih na Japonskem, Kitajskem, Iranu, Afganistanu, Keniji ... Nešplja uspeva v vzhodnem Sredozemlju, v Turčiji, na Cipru, uspeva pa tudi v zahodni Sloveniji. Prve sadeže imamo v sezoni že konec marca pa tja do maja. Cveti v novembru in decembru. Sadež ima trdo rumeno kožico in svetlo rumeno meso. Je sladek, primeren za marmelado, najboljši pa je svež.

Dogajanje v Zavodu Karitas Samarijan ob koncu leta 2015

V drugi polovici leta 2015 se je še posebej veliko dogajalo v Zavodu Karitas Samarijan. Zavod širi svoje poslanstvo *Usmiljenega Samarijana* že vse od leta 2000, ko ga je ustanovila Škofijska Karitas Koper. Svoje poslanstvo je najprej začel uresničevati s programom Materinskega doma na dveh lokacijah (Solkan in Cesta pri Ajdovščini) ter nekoliko kasneje tudi z odprtjem Varne hiše Karitas za Primorsko za ženske žrtve nasilja. V okviru omenjenih programov letno poteka več dogodkov. Tako smo 25. novembra, ob Mednarodnem dnevu boja proti nasilju nad ženskami, na Bevkovem trgu pripravili umetniško inštalacijo "Rdeči čevlji". Z izpostavitvijo skoraj 70. parov rdečih čevljev, ki simbolizirajo ženske žrtve nasilja, smo želeli širšo javnost opozoriti na pereč problem nasilja nad ženskami ter spomniti na

Lipa

Lipa – Tilia je rod dreves z mehkim lesom in z listi srčaste oblike. Lip je več vrst in hibridov, za Slovence pa ima poseben simbolni pomen. Je vir družabnega življenja; praznovanja in veselice so se v zgodovini dogajale pod lipo. Večino sporov so Staroslovenci reševali pod lipo.

Lipa zraste do 40 m visoko, s premerom do 5 m. Lahko doseže starost 500 let. Lipa na sliki je stara približno 80 let. Cvetovi imajo številne zdravilne lastnosti. Les se uporablja v rezbarstvu in mizarstvu za izdelavo pohištva, glasbil in igrač.

Dominik Soban

Foto: Tomaž Numeč

ničelno toleranco do nasilja, ki bi jo morali kot družba resneje udejanjati v vsakdanjem življenju.

Drugi zelo pomemben dogodek za naš zavod pa se je zgodil 8. decembra ob odprtju prenovljenega Materinskega doma Šempeter. Z mesecem decembrom se je namreč v nove prostore v Šempetru preselil program Materinskega doma Cesta. Slovesno odprtje Materinskega doma Šempeter se je zgodilo v začetku meseca decembra tega leta, kar je bilo še posebej lepo Miklavževo darilo za vse nas.

Otvoritev novega materinskega doma smo začeli s slovesno sveto mašo, ki jo je daroval msgr. g. škof Jurij Bizjak. Praznovanje se je nadaljevalo na Cvetlični ulici 11a, kjer stoji prenovljen materinski dom s slovesnim prerezom traku ter vodenim ogledom hiše in vseh njenih prostorov. Vsi navzoči so se lahko udeležili tudi ustvarjalne delavnice, ki so jo zaposlene Materinskega doma Solkan pripravile posebej ob tej priložnosti. Hvaležni smo vsem prostovoljcem in donatorjem za njihov doprinos, nesebično pomoč ter podporo na omenjenih dogodkih. Veselimo se novo pridobljenih kapacitet ter novih možnosti zagotavljanja bivanja materam in otrokom v stiski.

Andreja Kobal

Akcija "Prepleskajmo porodnišnico"

Porodnišnica v Šempetru pri Gorici letos praznuje zavidljivih 50 let. Dogodki ob obeleževanju obletnice se vrstijo že vse leto. A največji, gre za eno največjih humanitarnih akcij na Severno Primorskem, se je zgodil v prvih dneh novembra. Porodnišnica je odeta v nove barve.

Najprej je bila želja. Danes je realnost. Ko se sprehodiš po tretjem nadstropju šempetrške bolnišnice, kar ne moreš verjeti, da so bili ti prostori pred nekaj tedni povsem drugačni. Modro bolnišnično barvo so zamenjali pastelni odtenki, ki se igrivo nizajo v šestih različnih niansah. Sobe so pisane, vesele barve dajo še več življenja in igrivosti v nadstropju, kjer se pravzaprav življenje začne. Kam lepše? Ne le mamice in novorojenčki, tudi osebje se v prenovljenih prostorih počuti povsem drugače. Če je v zidove ujeta vsa tista pozitivnost, ki jo je bilo čutiti med več kot 35imi pleskarji, ki so zavihali rokave in se lotili dela, potem se porodnišnici dobro piše.

Glavno organizacijo ene največjih humanitarnih akcij na Severno Primorskem je prevzela Območna obrtno-podjetniška zbornica Nova Gorica, pod vodstvom direktorice Bože Loverčič Špacapan in predsednika Zorana

Simčiča, ki sta nagovorila tudi člane ajdovske, sežanske, idrijske in tolminske zbornice. Prostovoljcev, željnih pomagati, je bilo hitro dovolj. Priprave so sicer trajale kar nekaj časa, a z dobro organizacijo je akcija uspela v enem dnevu. Pod vodstvom Jerneja Goloba in Petra Batiča so pleskarji prebarvali 1500 m² površin, novih je tudi 50 m inox ograje.

Pleskarji so k akciji radi pristopili, povedali so, da so z opravljenim delom več kot zadovoljni. Ob vsem pa tudi z druženjem, saj so se nekateri srečali po mnogih letih. Tudi to šteje, so bili navdušeni. Volje in energije jim ni primanjkovalo, po grafični podobi, ki jo je pripravil Marko Vojvodič, so poskrbeli, da je vsaka soba unikatna. Prostori sijejo, tako kot mamice, ko v roke dobijo male štručke.

Kot je povedala predstojnica ginekološko porodniške službe, prim. Neda Bizjak: *"Kolektiv porodnišnice si prizadeva in želi, da bi bilo bivanje porodnic in mamic v porodnišnici čim bolj prijazno in varno in da bi jim ta prelomni dogodek v življenju ostal v čim lepšem spominu."* In brez dvoma jim bo, tudi po zaslugi akcije **Prepleskajmo porodnišnico**.

Martina Arčon

Vstopite modne v novo leto

Foto: RedRock School

December je mesec praznovanj in druženja z najbližjimi, srečujemo se na poslovnih, božičnih in silvestrskih večerjah, ki so lahko za

marsikoga prava modna nadloga. Kako se modno urediti za tovrstna srečanja, smo povprašali lokalne modne mojstre, ki so le za vas pripravili nekaj koristnih nasvetov.

Petra Kravos, šivilja in škarjice iz Šempetra, pripoveduje, kako so se navade v zadnjih dvajsetih letih spremenile, sploh pri silvestrovanju, ki je bilo nekoč zelo svečano in glamurozno, dandanes pa se je s praznovanji na prostem to popolnoma spremenilo in važno je le, da se toplo oblečemo, sama pa svetuje: *“Bodite drzne in brez sramu, zakaj si to noč ne bi privoščile pretiravanja? Posujte se z bleščicami in veselo zakorakajte v novo leto.”* Kakšni pa so decembrski trendi za poslovne večerje: *“Zelo primerna so temna oblačila v kombinaciji s čipko, bleščicami ali z dodatkom v živi barvi. Ženske so zapeljive v krilu, drznih nogavicah in visokih petah. Za božično večerjo pa vedite, da ni potrebe po skromnosti, rdeča barva je vedno modna, lahko pa si privoščite kakršno koli drugo živo barvo, verjemite pa, da bi v beli pritegnile veliko pozornosti. Tudi z nakitom in dodatki ni potrebno skopariti.”*

Ko se preoblečete, je čas za modni make-up, glede katerega nam svetuje **Irena Silič Torkar**: *“Trenutno je in zelo preprosti make-up, poudarek je predvsem na podlagi, torej na nanosu pudra in na bujnih obrveh in podaljšanju trepalnic, ki so trenutno zelo in. Sam make-up temelji na črnem eyelinerju in rdeči ali bordo šminki.”*

Za konec pa, drage moje, skočimo še do frizerke v **Frizerski studio Marti v Vrtojbi**: *“Priznati moram, da so letos zelo moderne frizure, ki na prvi pogled izgledajo zelo naravno, skoraj kot da stranka ni bila pri frizerju. Za poslovne večerje bi stranki s krajšimi lasmi predlagala kakšen lasni vložek, morda podaljšani rep ali pinjo, ki jo bo naredilo nadvse svežo in praznično, dolgolaskam pa kot že rečeno morda kakšen nežen*

Levo: Petra Kravos, šivilja in škarjice iz Šempetra.

Desno: Frizerski studio Marti.

kodrček s kakšnim dodatkom zvezdic, bleščic ali obročka. Zelo so trendi neobičajne, razpuščene kite, ki jim lahko tudi vstavim kakšen dodatek. Seveda je veliko odvisno tudi od tega, kakšno obleko bo stranka nosila in kam je namenjena na večerjo ali praznovanje.”

Mislím, da so vam naši modni svetovalci super svetovali in verjamem, da boste vse v novo leto vstopile zelo modno in nepozabno.

Lara Soban

Foto: RedRock School

Foto: RedRock School

DECEMBER

18. december 2015, ob 17.00

Čarodej Jole Cole in obisk dedka Mraza

Trg Ivana Roba, Šempeter
KŠTM Šempeter-Vrtojba

19. december 2015, ob 8.00

Božična kmečka tržnica
Trg Ivana Roba, Šempeter
KŠTM Šempeter-Vrtojba

19. december 2015, ob 14.00

Kulinarični dogodek – kuhanje in degustacija jote
Trg Ivana Roba, Šempeter
KŠTM Šempeter-Vrtojba

19. december 2015, ob 20.00

Zabava s skupino Happy day
Trg Ivana Roba, Šempeter
KŠTM Šempeter-Vrtojba

21. december 2015, ob 17.00

Nastop kitarskega oddelka Glasbene šole Nova Gorica
Coroninijev dvorec v Šempetru
Glasbena šola Nova Gorica

23. december 2015, ob 19.00

Slovesnost v počastitev dneva samostojnosti in enotnosti
Mladinski center Vrtojba
Občina Šempeter-Vrtojba

26. december 2015, ob 18.30

Tradicionalno novoletno Tojvino srečanje
Mladinski center Vrtojba
Tojva A.D. 1200

27. december 2015, ob 17.00

Baklada, dobrodelni nočni pohod
Start izpred POŠ Vrtojba
KO Vrtojba v sodelovanju z drugimi

29. december 2015, ob 17.00

Delavnica: Last minute darilca iz domače kuhinje
Vitalina - natura trgovina
Vitalina - natura trgovina

JANUAR

2. januar 2016, ob 20.30

Novoletni plesni večer za vse generacije
Mladinski center Vrtojba
Plesni studio Rebula

3. januar 2016, ob 9.30

Pohod po trim stezi
Odhod s Trga Ivana Roba, Šempeter
ŠD Mark Šempeter

4. januar 2016, od 9.00 do 18.30

Brezplačana analiza telesa
Vitalina - natura trgovina
Vitalina - natura trgovina

8. januar 2016, ob 19.00

Danijel Breclj, klavir
Coroninijev dvorec v Šempetru
KD Tojva A.D. 1200

9. januar 2016, ob 16.00

Malina, otroška gledališka predstava
Mladinski center Vrtojba
KŠTM Šempeter-Vrtojba

10. januar 2016, ob 17.00

Pogrešani soprog, komedija
Mladinski center Vrtojba
KŠTM Šempeter-Vrtojba

11. januar 2016, ob 18.00

Globoka sprostitev in vizualizacija za lažji porod
Pod Lazami 116, Vrtojba
Ženska ženski

12. januar 2016, ob 18.30

Delavnica: Priprava na lep porod
Pod Lazami 116, Vrtojba
Ženska ženski

13. januar 2016, ob 19.00

Što obrazov – člani literarnega krožka Šent
Coroninijev dvorec v Šempetru
JSKD OI Nova Gorica in Kulturno umetniško društvo Šempeter

18. januar 2016, ob 18.00

Globoka sprostitev in vizualizacija za lažji porod
Pod Lazami 116, Vrtojba
Ženska ženski

18. januar 2016, od 9.00 do 18.30

Brezplačana analiza telesa
Vitalina - natura trgovina
Vitalina - natura trgovina

18. januar 2016, ob 20.15

Simfonični orkester RTV Slovenije, koncert za abonma in izven
Velika dvorana Kulturnega doma Nova Gorica
Kulturni dom Nova Gorica

30. januar 2016, ob 18.00

Miro Gavran: Po babje, komedija
Mladinski center Vrtojba
KŠTM Šempeter-Vrtojba

FEBRUAR

2. februar 2016, ob 17.30

Musica Nucis, koncert
Coroninijev dvorec v Šempetru
Glasbena šola Nova Gorica

4. februar 2016, ob 19.00

Slovesnost ob kulturnem prazniku
Coroninijev dvorec v Šempetru
Občina Šempeter-Vrtojba

6. februar 2016, ob 13.30

Pustovanje 2016
Trg Ivana Roba, Šempeter
KŠTM Šempeter-Vrtojba v sodelovanju z drugimi

6. februar 2016, ob 16.00

Pika in Cene, otroška gledališka predstava
Mladinski center Vrtojba
KŠTM Šempeter-Vrtojba

6. februar 2016, ob 20.30

Plesni večer za vse generacije
Mladinski center Vrtojba
Plesni studio Rebula

6. februar 2016, ob 21.00

Pustni ples
Športni center HIT
KŠTM Šempeter-Vrtojba

14. februar 2016, ob 17.00

Pokojna gospejina mama, komedija
Mladinski center Vrtojba
KŠTM Šempeter-Vrtojba

24. februar 2016, 1 ob 9.00

Miljana Cunta: Pesmi dneva, predstavitev pesniške zbirke
Coroninijev dvorec v Šempetru
JSKD OI Nova Gorica in Kulturno umetniško društvo Šempeter

29. februar 2016, ob 20.15

Trobilni kvintet SiBRASS, koncert za abonma in izven
Velika dvorana Kulturnega doma Nova Gorica
Kulturni dom Nova Gorica

MAREC

5. marec 2016, ob 16.00

Soseda in pol, otroška gledališka predstava
Mladinski center Vrtojba
KŠTM Šempeter-Vrtojba

5. marec 2016, ob 20.30

Plesni večer za vse generacije
Mladinski center Vrtojba
Plesni studio Rebula

6. marec 2016, ob 17.00

Kot rečeš, Hugo, komedija
Mladinski center Vrtojba
KŠTM Šempeter-Vrtojba

9. marec 2016, ob 19.00

Predstavitev Bralnega kluba Elektrotehniške in računalniške šole Nova Gorica
Coroninijev dvorec v Šempetru
JSKD OI Nova Gorica in Kulturno umetniško društvo Šempeter

17. marec 2016, ob 17.30

Katja Porovne Silič (kitara) in Matjaž Porovne (violina), koncert
Coroninijev dvorec v Šempetru
Glasbena šola Nova Gorica

21. marec 2016, ob 20.15

Artist-quartet Vienna (Avstrija), koncert za abonma in izven
Velika dvorana Kulturnega doma Nova Gorica
Kulturni dom Nova Gorica

Praznična voščila uredniškega odbora

Lara Soban, odgovorna urednica

Ob prihajajočih praznikih vam želim veliko topline, prijetne družbe, nepozabnih trenutkov in predvsem veliko zdravja in smeha. Naj se vam z novim letom odprejo nova vrata, kjer vas čaka nepopisan list, na

katerega boste sami pisali zgodbo vašega najlepšega leta, pa naj bo prav takšno, kakršnega si želite. Saj veste, kako pravi pregovor: "da je vsak svoje sreče kovač" ... Vi pa z novim letom postanite pisatelj svojega življenja in vse, kar bo napisano, naj se vam uresniči. Srečno in zdravo 2016!

Tanja Peloz

Iskanje pravih besed je pomenljiva stvar, a včasih zadostuje le, da se prepustimo življenjskim strastem. Kje jih iskati? V sebi! Naj bo prihajajoče novo leto polno radosti, zdravja, ljubezni in seveda strasti!

Dora Levpušček

Vsem bralcem želim veliko sreče, zdravja in vsega lepega v letu 2016!!!

Lavra Fon

"...ne obstaja dobro ali slabo, naše mišljenje je tisto, ki ju naredi takšna ..." (Shakespeare)

Veliko pozitivnega in razumnega razmišljanja v prihajajočem letu.

Sara Krošelj

Glede na svoje področje dela obožujem poezijo Toneta Pavčka, predvsem njegove modre misli: "Na svetu si, da gledaš sonce. Na svetu si, da sam si sonce in da s sveta odganjaš sence." Naj bo vsak vaš dan prihajajočega leta sončen, čeprav bo zunaj dež. Čeprav bo megleno razpoloženje, bodite v družbi sončnih ljudi, predvsem pa bodite sonce vi in naj vas zaznamujejo srčna dejanja, ki bodo s sveta odgnala sence! Sončno in sr(e)čno leto 2016!

Tomaž Petarin

V prihajajočem letu vam želim, da bi imeli veliko iskrenih prijateljev, bili deležni zaupanja, spoštovanja in pomoči, ko jo potrebujete. Tega se ne da kupiti z denarjem. Mislite pozitivno, delajte dobro in zaupajte vase.

Glasilo Občine Šempeter-Vrtojba prejmejo brezplačno vsa gospodinjstva v občini Šempeter-Vrtojba. Glasilo je vpisano v razvid medijev Ministrstva za izobraževanje, znanost, kulturo in šport pod zaporedno številko 1728.

Letnik V, številka 4

Izdajatelj: OBČINA ŠEMPETER-VRTOJBA, Trg Ivana Roba 3a, 5290 Šempeter pri Gorici, zanj župan Milan Turk

E-naslov: glasilo@sempeter-vrtojba.si

Odgovorna urednica: Lara Soban

Uredniški odbor: Lavra Fon, Sara Krošelj, Dora Levpušček, Tanja Peloz, Tomaž Petarin

Lektoriranje: Sara Krošelj

Oblikovanje: Blaž Erzetič

Tisk: Tiskarna Present, Ljubljana

Naklada: 2600 izvodov

Uredništvo si pridržuje pravico, da prispevke primerno priredi za tisk tako po obsegu kot po izrazu. Rokopisov ne vračamo. Prispevkov z nezakonito, žaljivo, zavajajočo, sporno ali moralno neprimerno vsebino ne bomo objavljali.

V Glasilu se proti plačilu v skladu s sprejetim cenikom objavljajo tudi oglasna sporočila pod pogoji navedenimi v ceniku.

Šempeter pri Gorici, december 2015